ޔައުމިއްޔާ

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 11 ވަނަ ބައްދަލުވުން. (14.04.2010)

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ބިސްމިﷲ الرحمن الرحيم. އައްސަލާމް ޢަލައިކުމް. މިއަދު މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ ޖުލް ކޮމިޓީ އެއް މިއީ. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑު ކުރެ ކޮމިޓީ އަކުން ބަޔަކުންނާ މައްސަލަ އެއް ބަޔަކުންނާ ކޮންމެއެއްކަކަން ބޭނުންވާ އިތުރު މައުލޫމާތު ހޯދުމަށްޓަކައި އަޅުގަނޑުމެން މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުމެއް މިއަދު މި ބާއްވީ. އަޅުގަނޑަކީ މި ކޮމިޓީގެ މުޤައްރިރެއް ނޫން. އަޅުގަނޑަކީ މި ވަގުތު މި ކޮމިޓީގެ މުޤައްރިރު އަދި ނައިބު މުޤައްރިރު ނެތުމާ ގުޅިގެން މިއަދު ތަކްލީފު އަޅުގަނޑަށް މިކަން ކުރަން. އެހެންވީމާ، އެ ގޮތުން އެ މަސްއޫލިއްޔަތު މިއަދު އަދާ ކުރުމަށް އަޅުގަނޑު މި ބޭނީ. އަޅުގަނޑުމެންގެ ދަޢުވަތުކަން ފިނޭންސް މިނިސްޓްރީން ޑރ.އަބްދުﷲ ނަޝީދު ޕާމަނަންޓް ސެކްރެޓަރީ އަދި އަލްފާޟިލް އިސްމާޢީލް ޝަރީފް ޑިރެކްޓަރ ވަޑައިގެން ދެއްވީ، އަޅުގަނޑު ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރު ދަންނަވަން. އަޅުގަނޑުމެން މި ބައްދަލުވާން ފިނޭންސް މިނިސްޓްރީ އަށް ދަންނަވާލީ، 2010 ވަނަ އަހަރުގެ ބަޖެޓުގައި މަސްވެރިންނަށާއި އަދި ދަނޑުވެރިންނަށް ސަބްސިޑީ ދިނުމަށްޓަކައި ބަޖެޓުގައި ހިމެނިފައިވާ އިތުރު އެ ފައިސާ އިން ޚަރަދު ކުރާނެ ގޮތަކާ ދޭތެރޭގައި މި ކޮމިޓީން އިތުރު މައުލޫމާތު ހޯދުމުގެ ވިސްނުމާ އަދި މި ބައްދަލުވުން ދެއްވާ މައުލޫމާތު އަދި އިތުރަށް މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ އިޖްތިމާޢީ ގޮތްތަކުން އެ މައުލޫމާތު އިތުރަށް ސާފުކުރަން ބޭނުންވާތީވެ އެ ކޮމިޓީއަށް ބޭނުންވާ ސަރުކާރުގެ ސިޔާސަތު ހަމަ ގުޅިގެން އެކަމަށްޓަކައި ބާއްވާ ބައްދަލުވުމަކީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު މި ކަމާ ބެހޭ ގޮތުން މާ ބޮޑު ވާހަކަ އެއް ދެއްކުމުގެ ބަދަލުގައި މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގައި އިޤްތިޞާދީ ގޮންޖެހުމުގެ ވިސްނުންފުޅާ އަދި މިނިސްޓްރީގެ ބޭނުންވާ ނޭގޭ ފުރުޞަތު، އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު އަރުވާނަން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ފުރަތަމަ މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ އިޤްތިޞާދީ ގޮންޖެހުންތަކުގެ ހާލަތުތަކާ ގުޅުވާލަން ބޭނުންވާ ޝިކާޔަތް ގޮތުގައި ހާލަތުތަކާ ކުރާމަން. އެ ފުރުޞަތު އަޅުގަނޑު އަރުވާނަން. (ވަގުތީގޮތުން ރިޔާސަތު) އެހެންވީމާ، މި މިނިސްޓްރީން އަޅުގަނޑުމެންގެ ގޮންޖެހުން އެދޭ ވިދާޅުވުން ފުރުޞަތު ކުރިއަށް ގެންދަވަން. މި ބައްދަލުވުންތަކުގެ ނަން ވިދާޅުވެދެއްވައި ކުރިއަށް ގެންދެވުމަށް، އަޅުގަނޑުމެންގެ ރިކޯޑުގައި ދަންނަވާ ދައްކަން އެދެން. ޝުކުރިއްޔާ.

(ވަގުތީގޮތުން ރިޔާސަތު)

މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސް އެންޑް ޓްރެޜަރީގެ ޕާމަނަންޓް ސެކްރެޓަރީ ޑރ.އަބްދުﷲ ނަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، އަޅުގަނޑަށް ކިޔަނީ ޢަބްދުﷲ ނަބީލު، އަޅުގަނޑަކީ މިނިސްޓްރީގެ ޕާރމަނަންޓް ސެކްރެޓަރީ. ދެން، އަޅުގަނޑާ އެކު މި އިންޓަވިއު އިތުރަށް އިސްމާޢީލް ޖަރީހަންދު ވެސް ވިދާޅުވެ ދެއްވާނެ. މި މިނިސްޓްރީގެ މި ފައިސާގެ ކަންތައްތަކާއި އަދި މި ބަޖެޓް ޕްރޮސެސް ކުރުމާއި ހިންގުމުގެ އެންމެ އިސްކޮށް އުޅުއްވާ ފަރާތަކީ ޖަރީހަންދު. ދެން، އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން މިއަދު ތި ބޭފުޅުން، 2010 ވަނަ އަހަރު ނިންމަވާފައިވާ ސަބްސިޑީތަކާ ބެހޭ ގޮތުން މައުލޫމާތު ބޭނުންފުޅުވާ ކަމަށް ވިދާޅުވެފައި ވާތީ ހަމަ ކުރެއްވި ސުވާލުތަކަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެންމެ ރަނގަޅު ގޮތަކަށް އެއަށް ޖަވާބު އެރުވުމަށް ބަލާނަން. އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު ނިންމާފައި ހުރި ގޮތާއި މިނިސްޓްރީގެ ވިސްނުން ހުރި ގޮތް އެ އެކިފަހަރު އަޅުގަނޑުމެން ހިއްސާ ކޮށްލާނަން އިނގޭތޯ.

(ވަގުތުކޮޅަކަށް ހުއްޓުން)

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްލެވުން:

އެހެންވީމަ، އިތުރު މެންބަރަކު އެއްޗެއް، ސުވާލެއް ކޮށްލިއަސް އެ ސުވާލަކަށްފަހު ނޫނީ ކުރިން މިނިސްޓްރީގެ ވިސްނުންފުޅު ހުރި ގޮތެއް ކިޔައިދިނުން ގެންދަވާނީތޯ ނޫނީ. އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އަޅުގަނޑުމެން ކޮމިޓީގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ފާއިތުވެދިޔަ ތިން ހަފްތާ ޖަލްސާ އެއްގައި ވަނީ މި ކަމާ ދޭތެރޭގައި ވަރަށް ބޭނުން ކަމުސް ކުރުވިއްޖެ އަދި އަޅުގަނޑުމެންގެ އެބަހުރި ވަރަށް ގިނަ ސުވާލުތަކެއް. މި މިނިސްޓްރީ އަށް ކުރަން. އަދި އަޅުގަނޑުމެން މި ކަމާ ދޭތެރޭގައި ދެކޭ ގޮތް ވެސް އަޅުގަނޑަށް ހީވާ އަޅުގަނޑުމެން އެބަޖެހޭ ހެން މިނިސްޓްރީން މި ކަމުގައި ދެކޭގޮތް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބައޮތް ޖެހުމަކުން ދިފައި އެބައޮތް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އަޅުގަނޑުމެން ކަންބޮޑުވުންތަކެއް އެބަހުރި ދިވެހިން ހަމަޖެހ ޖަލްސާ އެއްގައި އަޅުގަނޑުމެން މި ކަމާ ބޮޑު ގޮތްތައް ފާހަގަކޮށްލަން. އެހެންވީމާ، އޭގެތެރެއިން އަޅުގަނޑުގެ ވެސް އެބަހުރި. އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑު މިއަދު މި ކަމުގައި އަޅުގަނޑު މިއިން މަގާމުގެ ގޮތުން އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ މި ގަސްތުގައި ފަރާތްތަކުގައި އަޮޖެން ނަމަވެސް ވީ ގޮތަކަށް ވެސް ވާނެތީ. އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑަށް ހީވާ އަޅުގަނޑުގެ ހިޔާލުގައި އޮތީއެވެ ކަމަށް ވަރަށް ފަސޭހަ ހިޔާލު އަޅުގަނޑު އުފާވަން. އެހެންވީމާ، އެންމެ ފުރަތަމަ މެންބަރުން ވާހަކަފުޅު ދިޔާ ރަނގަޅު ޖަލްސާގައި މިނިސްޓްރީ އަށް އަމާޒުކޮށްފައި ހުރި ސުވާލުތަކަށް ކިޔައިދޭން ވަކިވަކިން އަޅުގަނޑު ރަނގަޅު އަޅުގަނޑުމެންގެ މަސައްކަތް ތަންކޮޅެއް އަވަސްވެގެންދާނެ. އެހެންވީމާ، އެ ފުރުޞަތު އަޅުގަނޑު އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް އަރުވަން. ޝުކުރިއްޔާ.

ބޭރުބައި ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޙަމީދު ފާހަގަކޮށްލެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މުޙައްރިރު، އަޑުގަނޑު ވެސް މުޙައްރިރާ ބައިވެރިވެ، މި މިނިސްޓްރީން ވަޑައިގެންނެވި ބޭފުޅުންނަށް މަރުޙަބާ ދަންނަވަން. އަޑުގަނޑު މި ސާފުކޮށްދޭން ބޭނުންވާ ދެތިން ކަމެއް އެބަ އޮތް. މިއަދު، އަޑުގަނޑު ހިތުން މި މަސްވެރިންނަށް ދިން ސަބްސިޑީއާ ބެހޭ ގޮތުން ކަމަށް ބޮޑަށް އަޑުގަނޑަށް ހަމަ ކުރެވުނީ މިއަދު އަޑުގަނޑުމެން މަޢުލޫމާތު ސާފުކޮށްދޭން މި ބޭނުންވަނީ. ދެން މަސްވެރިންނަށް ދިން ސަބްސިޑީގެ ދެ ބައެއް އެބަ އޮތް. އެއް ބަޔަކީ އޮޑިވެރިންނަށް ދީފައި އޮތް ސަބްސިޑީ. ދެން، އަނެއް ސަބްސިޑީ އަކީ މި އޮންނަނީ ތެލަށް ދީފައި އޮތް ސަބްސިޑީ. އެހެންވީމާ، އަޑުގަނޑު، ފުރަތަމަ ނަގުދު ހުއްޓާލާ ހިލޭވަނީ ފުރަތަމަ އިން ވެސް އޮޑިވެރިންނަށް އޭގައި މަސްވެރިންގެ ބައިގައި. ދެން ސަރުކާރުން ހަރަދުކުރައްވާފައި ވަނީ ހަނޑޫ ފަރުބަދަ ޖީން ކުންފުނިތަކަށް ފަހަރު ދައްން ދޯނިފަހަރު އަކަށް ގޮތަކަށް އަޑުގަނޑަށް ފެނަކަ ކުރަނީ. ދެން، އަޑުގަނޑުގެ ވިސްނުން ކުރެވޭ ތަކެތި މޮޅުވާ. އެއީ، އަޑުގަނޑު ބޭނުން މި ސަބްސިޑީގައި އަޑުގަނޑުގެ ދެއަރީގެ މުހިން ހިފުން. އެހެނީ އަޑުގަނޑުގެ ދެއަރީގެ ގިނަ ތަރައްގީކުރަންޖެހޭ ފަރަ މަސްވެރިކަން ކުރާ މީހުން. އެހެންވީމާ، އަޑުގަނޑުމެން ކުރިޔަކީ އެކުރު ސާފުކުރޭ އަޑުގަނޑުމެންނަށް ބައްސާ ކުރެވިފައި ހުރި ބައެއް ފަރާތަކަށް. އެއްކަލަ ފަރާތުން އިންސާފުވެރި ކަމަށް މި ސަބްސިޑީ ލިބުން. އަނެއް ކަމަކީ އިންޓަސްޓިން އަކީ ކޮބައި ކުރިމަށް ހަމަ. ދެން، އަޑުގަނޑުގެ ވިސްނުން ވަރަށް ސާފު އަޑުގަނޑު. އަޑުގަނޑު ވިސްނުމަކީ އަޑުގަނޑުގެ ދެއަރީގެ މީހުންނަށް މިގެ ސަބްސިޑީ އިން ކޮންމެފަހަރަކު އަމިއްލަ ފޮރުވާފަ ކަމަކަށް މިކަން ނިމިގެން ދިޔައީ. އެހެންވީމާއެކު މީރުކަ ހަރަކާތްތެރިވެ މަސްވެރިކަމުގެ ތަރައްގީއަކީ ކަޑަތާ ހަދާފައި ކަމުން ކުރާލީ މަސްވެރިކަމާ މިގެ އިރުޝާދުތަކާ ލާރީގެ ބޭނުން ތަބާކުރި މަސްވެރިކަމާ މީހުންނާ ގުޅުވުން އަޑުގަނޑު، ދަންނަވާލަން ހުޅަނގާ މި ފަހަރު މަސްވެރިކަން ކުރާ މީހުން މިގައި ހިފާނެ ކަމަށް މިހެން ގޭގެ ދިރުމަށް ބޭނުން ވާނީ. އެ ވާހަކަ ކުރާ ހަނދާނަށް ހުރި އަޑުގަނޑު، ދަންނަވާ ބައި ވެރިކަމުގައި ޑިޖިޓަލްކުރުން ދިރުމަށް ހަދަން ހަރުކަށި ކުރާ އަޑުގަނޑު ދަންނަވަން. އެހެންވީމާ، އަ ސަރުކާރު ބޮޑު ކޮންމެ އަޑުގަނޑު ދަންނަވާލަން. ދެން، އަޑުގަނޑުމެންގެ ހަމަޖެހޭ ވިސްނުން ކުރަން އަޑުގަނޑަށް ފެނޭ ގޮތަކީ އަޑުގަނޑުމެން މި އުސޫލުތަކާ ކަނޑައެޅުމަށްފަހު ގަވާއިދު މިކަން ޖެހޭ ތަފާތުވާ ގޮތް އެކަން ހަމަޖެހޭ ކޮންމެ ގަވާއިދެއް މިނިސްޓްރީގެ ކަނޑައަޅާ ދެން ސަރުކާރުން. ވައިރު އެ ފަހުރުވެރިކަމާ ޕާރު އަހަރެންގެ ފާއިތުވި މި ކަންކަން ގޮތް އެއީ އަޑުގަނޑުމެންގެ ޖެހިލާ އެއް ނުވަތަ އެއީ ބަޔާނުގަވެރިކަމުގެ އެހެންވީމާ، ދި ސާފުކޮށް މިގައި އެދުމަ. އެއް ސާފުކަން މިނިސްޓްރީގެ ވިސްނުން ހުރި ބަޔާނުގަވެރިކަމުގެ މިގޮތަށް ފަހާރަކުން؟ އަޑުގަނޑުމެންގެ ތަރައްގީ ބަހައި ދިރުމުގެ ބާރުދުން އެބަ ފިޔަވަޅު މިސާލަކަށް ކަނޑައެޅި ބޭނުން އެޅޭ މީހުން ފެށި މިގައި އެބަ ހިފާއި. އެހެންވީމާ، އެ މީހުން ފެށި ހިމަނާނީތީ؟ އެހެންވީމާ، ސަބަބަކީ ކޮބައިތޯއާ ހިމަނާނީ ހާޒި ފެންވަރަކަށްތޯއާ އިހުގެ މަސްވެރިކަން ކުރަނީ އުޅޭ ނަހަމަ ފެނުމުގެ މި ދެންނެވި މިސާލަކަށް، މި ދިރުމާ އާލާކުރި އެ މަސައްކަތް ހުއިފުޅަކާ ދިރުމާ އާލާކުރި އެ މަސްވެރިކަން. އެހެންވީމާ، މިނިސްޓްރީގެ ވިސްނުން އަޑުގަނޑުމެން ބޭނުންވާ. އަޑުގަނޑުމެންގެ ވިސްނުން

ހުރަހެޅުމުން ދިޔާ ކޮބައިތޯ މިނިސްޓްރީން ދެކެވަޑައިގަންނަވާ ގޮތުގައި އެ ކަމަކީ. ދެވަނަ ނުހުރާ އަރާ މި ދީއިރުގައި ބާރުނި ކޮން އުސޫލަކުންތޯ. ފުރަތަމަ އަހަރު ދޫ ބަޔަކީ ކޮބައިތޯ. އެ ދު މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން ތަންކޮޅެއް ފުރާކޮށް މި ވިސްނާފައި މި އޮތީ. ދެން، ދެން އުސޫލެއް ދެން މިނިސްޓްރީން އެބަ އޮތް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ބަލައިލު◌އިރުގައި އޮޅިދޮރުން ފަހަރުގެ ސަރަޙައްދުތަކެއް ދީފައި. ކިޔަސް ދޮރުމެ އަންގިރަ ފަސް ރޭޖުން މަތި. ދެން ފަސްޓްޓަރމް ހަމަޔަކާ މި ގޮތަށް ރަޖިސްޓްރީވެފައި ކުރެވިފައި. އެހެންވީމާ، މި ދެ ވިސްނުމަށް އަޅުގަނޑުމެންގެ މި ދެ ވިސްނުން މިނިސްޓްރީގެ ޒާތަކީ ކޮބައިތޯ ނުވަތަ މިނިސްޓްރީގެ ފަރާތުން ތަފާ އަހަރޭ ކޮބައިތޯ. އަޅުގަނޑުމެންނަށް އަޅުގަނޑުމެންގެ މި ވިސްނުމާ އެއްކޮޅުވަން. ސުވާލުއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

މި އިޖްލާސް ފުރުޞަތަށް އެދިފައި އެބަ އޮތް އަޅުގަނޑުމެން ހިޔާލު ބަޔާނުގެ އެ ސުވާލަކަށް ކޮޅުން ޖަވާބު ދިނުމާ ދެން، ދިރާއިރާގޭ ނޫނީ އެހެންވީމާ، ޢަބްދުﷲ ނަސީރު ކުރިއަށް ގެންދަވާ.

މިނިސްޓަރ އޮފް ފިޝަރީޒް އެންޑް އެގްރިކަލްޗަރގެ ޕާލަމެންޓް ސެކްރެޓަރީ ޢަބްދުﷲ ނަސީރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، ޝުކުރިއްޔާ އިނގޭތޯ. ދެން، ދެންމެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ބަލްޖާ އެ ކުރެއްވި ދެ ސުވާލަށް އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން އޮތީ މި ކަމަކީ ސަރަހައްދު އަޅުގަނޑުމެން މި ދެން އެއީ މި މަސްވެރިންގެ ފަރާތުން މަސްވެރިންނަށް އެކަމުގެ މު◌ިއްމުކަން ފާހަގަ ކަމަކީ މަސްވެރިންނަށް ދޭންޖެހޭ އެއްކަމެއް ކަމަށް ފާހަގަކުރުމާއި، އަޅުގަނޑުމެން ޤަވާއިދުތަކާ ގުޅޭ މިކަހަލަ ސަރަހައްދު އެއް ދެން ނިންމާފައި އޮންނާނީ. ދެން، ދުނިޔޭގެ ވަރަށް ގިނަ ޤައުމުތަކުގައި ޚާއްޞަކޮށް މަސްވެރިންނާއި ދަނޑުވެރިންނަށް ސަރަހައްދެއް ދިނުމަކީ ވަރަށް ގިނަ ޤައުމުތަކުން ކުރާ ކަމެއް. އެކަމަކު ހަމަ އެއާއެކުގައި މި ޤަވާއިދުގެ ހިންގުމުގެ އެ ކަމާ ވަރަށް ހިތްހަމަ ފަސް ނުޖެހޭ ކަމެއް ހިންގުމުގެ ފައިދާތަކުން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން މިގައި ބަލާފައި މި އޮތީ އެ ސަރަހައްދު ބަހައްޓާ ފަރާތްތަކަކީ ކޮބައިތޯ ބެލުން މިގައި ވަރަށް މުހިއްމު އިނގޭތޯ. އޭގެ ކަނޑަވެލާސް ކަހަލަ ޖެހިއުމަސްބަތާ އެބަ ހުންނަޖެހޭ. އޭގެ ކަންނޭނގެ ޤާނޫނުތަކެއް. މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން މިދެ ކުރިން ސަރަހައްދު ދިން އިރުގައި ބަލާފައި ހުންނާނީ އޮޅިދޮރުފަހަރުގައި އަޅުގަނޑުމެންގެ މިނިސްޓްރީގައި މަސްވެރިކަމަށް ރަޖިސްޓްރީ ކުރީމާ އެ ހަމަ ލިބެންޖެހޭ ކަމަށް ބަލާފައި ހުންނާނީ. އެހެންވީމަ، އެންމެ ފުރަތުން ސަރަހައްދު ދީއިރުގައި އޮންނާނީ ހަމަ މަސްވެރި ކަމަށް ރަޖިސްޓްރީ ކުރި ކޮންމެ ދޯންޏެއް ވެސް އަދި އަހަރުތަކެއްގައި އެއްފަހަރު އަޅުގަނޑުމެން ހުއްޓުވިޔަ ދެވަނަ ފަހަރަކަށް ރަޖިސްޓްރީ ކުރި މިހުންނަނަ ވެސް ހަމަ ސަރަހައްދު ދެމުންދިޔުން އަޅުގަނޑުމެން އެ ދޯނި ފަހަރަކަށް އަދި. އެހެންނަމަވެސް މިފަހަރުގެ ވިސްނުން އަޅުގަނޑުމެންގެ ހުރި ފަހަރުގެ ތަޖުރިބާގެ މައްޗަށް ބަލާފައި، އެއަށްވުރެ ހަރުދަނާ ހުރިން ގަވާއިދުތަކެއް މި އޮތީ.

އެއީ ކުރީފަހަރު އަލުގަނޑުމެންނަށް މައުލޫމާތު ލިބިފައި އެބަހުރި މި އެހެރާފައި ހުރި ދޯނި ފަހަރަކާއި އަދި އެ މަސްވެރިކަމުގައި އެއްގޮތަކަށް ވެސް ހަރަކާތްތެރި ނުވާ ދޯނި ފަހަރު ވެސް ސަރުކާރުވެސް އެކި ގޮތްގޮތުން ނަގާފައި ހުރި ކަމާ އޭގެ ނަގާއިރު ފެހިދާ ވަރަށް ބޮޑަށް އެކި ފަރާތްތަކުން ނެގުމުގެ ދޮރު ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް ހުރިފައި އޮތީކަން. އެއީ އެކަން އެހެން ވަގުތު ދިރާއީ އަލުގަނޑުމެން ވަކި އޭރިން ފުރުއްގެ ބޮޑުމުގެ ދަރުން އެ ހުރިހާ ކަމެއް ކުރަން ވެސް މި ޒަމާން ކުރަމުން ބަލަމުން ދިރިއުޅު ވެސް އެހާ ހިސާބަށް. ދެން، އޭގައި އަންހެނާ ވެސް އޭގެ ކަންތައްތަކާ ނުޅޭ. އެހެންވީމާ، މި ފަހަރު އަލުގަނޑުމެން އޮންނަ ފުރަތަމަ ވެސް މިހާރު އެނދިވަޅުއިގެންނަވާން އަލުގަނޑުމެން މި އޮތީ ހުރިހާފަހަރު މިހާރު ސަރުކާރުގެ އަށް ރަޖިސްޓްރީ ކުރުމަށް. ކުރީ ފަހަރާ ޒާތްފު ވާހަކަ ދަކީ ކުރީ ފަހަރު މިވާ ގޮތަކީ މިހިސާބިރުގައި އޮތް ރަޖިސްޓްރީ ދަން ބޭނުމަ އެނގޭތީ މަސްވެރިކަމަށް ރަޖިސްޓްރީ ކުރީ ކަން. އެ ހިސާބުން އެ ނިމުނީ. ދެން، އަލުގަނޑުމެން އިތުރު ސްލޯޓްއެއް ނުކުރަން. ދެން ޖެހޭނީ ހަމައެކަނި މަސް ބޭނިކަމުގެ ޕްރޮޑަކްޓް ދަށްކަން އެ ދުވަރު. މަސް ބޭނިކަމުގެ ޕްރޮޑަކްޓް ދަށްކާއިރުގައި ވެސް ހަމަ އެ މިހަކަ އެއްބައި ފަހަރު ހަމަ އެމިހަކަ ފުރާފާން ގޮތަކަން ފުރާފައިގެން ވެސް ގެންވިދާން. އެހެންވީމާ، މި ދާއި ގެންސްގެން އަލުގަނޑުމެން ކުރީގައި ސަރުކާރުގެ ދޮރުން އައީ. އެހެންނަމަވެސް މިފަހަރު މި ހުޅުމާލޭ ފުރުމުގައި ވަރަށް ތަފާސްހިސާބު ލިބިފައި އޮންނާނެ މި ދޯނިގެ ސަރުޖާއި ދޯނިގެ ބޮޑުމާއި ދޯނިގައި ކިހާ މަސްވެރިކަލެ ކޮން ބޮޑުމެއްގެ މަސްވެރިކަމާއި މި ހުރިހާ އެއްޗެއް. އެހެންވީމާ، އަލުގަނޑުމެން ވަރަށް ރަނގަޅަށް ދެނެގަނެވޭނެ ފިޔަވަޅު ކުރުމަށް. އެއީ ފުނަ މަސްވެރިކަން ވިޔަސް އަދި އެހެން މަސްވެރި ކަމެއް ވިޔަސް އެ ކުރާ މަސައްކަތުން އެ މިހަކަށް ލިބޭ އާމްދަނީ އާ އެ ސަރުކާރަށް ހައްދުވާ މިންވަރެއް އެ މިހަކަށް މަސައްކަތް ކުރުމަށް ވަރަށް ރަނގަޅަށް ބޭނުން. އެހެންވީމާ، މިފަހަރު އަލުގަނޑުމެން އޮންނަ ފުރަތަމަ ވެސް މި ހުރިހާ ސަރުކާރުގެ އަށް ރަޖިސްޓްރީ ކުރަން އޭގެ އޮންނާނެ ސިސްޓަމް އަންނަނީ ހުރިހާ ވަރަށް ގިނަ ދާއިރާތަކުން އަތުގެ ފުންވަރުގައި ކަމަށް ސިނާއަތް އަދި ރަށު ކަމުން ސިނާއަތް ވިޔަސް އެ ފުންވަރުން މި ފުރުސަތު ފެންނޭ ވެރިން އަންނަން ޖެހޭނީ އަސްލުގައި. އެކަން އަންނަ އިތު އަލުގަނޑުމެން ފޮނުވުމަށް ތަނުން ރަނގަޅު، އަލުގަނޑުމެން އެކަނި މިހިސާބިރުގައި ތިބޭން މި ބަޔާއިގެންނެއް މި ކަމެއް ނުވާނެ. އެއީ ވަރަށް ރަނގަޅު އެބަ އެނގެންޖެހޭ އެއީ ކަން ކަމަކަ މަސްވެރިކަމެއް ކުރާ ދޯނިޖެއްސީ އާ އެ ދޯނިޖަހާ ކަމެއްގެ މަސްވެރިކަން ވިޔަސް އެ މަސްވެރިކަމަށް ވިޔަސް ހަމައެކަނި ކަމުގައި ވަނީ އަލުގަނޑުމެން ބޭނުން އެކަނި ގޮތަކަން. އެއީ އަލުގަނޑުމެން މިފަހަރު މިކަން ރާވާފައި އޮތް ގޮތް. ދެން މި ދެންނެވި އާރު ދެން ކޮންއިރަކު؟ ޖަރީމަތު ވަރަށް ރަނގަޅު ވިދާޅުވި ދެއްވައިދޭށޭ މި ބޮޑުގެ ކަންތައްތަށް ރޯވިފައި އޮންނަ ގޮތް ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް ކިޔައިދިނުމަށޭ.

<u>މިނިސްޓަރ އޮފް ފިޝަރީޒް އެންޑް އެގްރިކަލްޗަރގެ ޑރ. ހުސައިން ރަޝީދު ހަސަން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އަޅުގަނޑެން ބޭނުން ހަޔާ ކުރުވުން ހަމަޖެ އެ ދެންމެ އިސްލާހު ކުރެއްވި ފުރަތަމަ އެކެއް، ދޭއްކަން، ދެ ވައްތަރެއްގެ

ސަބްސިޑީ އެބަދޭ އެހެންނުނުވޭ. މިހާރު ޕްރެޒިޑެންޓަށް ދެވޭ 50 މިލިއަނާއި ތިރީން ދެވޭ 100 މިލިއަން

އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑެން ހިތަށް ބޭނަން އެ އިސްލާހު ކުރުއްވި ފުރަތަ މަސްވެރިކަމުގެ މީހުންނާ އެ މީސްމީހުން އެ

ބޭނަން އިސްލާހު ކުރުވުން އަޅުގަނޑެން ބޭނަން ފަދަކުރުވުން އެ ސަލާމް އެ 50 މިލިއަނުގެ ވާހަކަ ކަމަށް. ދެން،

އަޅުގަނޑުމެން އަސްލު މިނިސްޓްރީން މި ޤާނޫނަކު ބަޖެޓުގެ ރަނގަޅަށް އިތުރުކުރާ ކުރިޔަށް މިހާރު ނިންމާފައި

އޮތީ އެ 50 މިލިއަން މިހާރު މި ކަމަށް މިހާރު އަންނަނީ ލިޔުމެއް ވެސް ފޮނުވާފައި އަޅުގަނޑެން ހިތަށް. އެ 50

މިލިއަން މި ވަގުތު މަސްވެރިކަމުގެ ސިނާއަތުގެ އެންމެ ބޭނުން އެހީތެރިކަން ބޭނުންވާ އޭރިއާތަކަން ބޭނުން ބަލާފައި

އަދި އާދައިގެ މި ވަގުތު މަސްވެރިންނަށް އެންމެ ދަތިވެފައި ހުރި އޭރިއާތަކަށް ބަލާފައި. އެ ގޮތަށް މިހާރު

މިސާލަކަށް، ބޯޓު ފުރާވަތަކުން އެބަހުރޭ ވަރަށް ބޮޑެތި ލޯނުތައް ނަގާފައި އެ ލޯނުތަކުގެ އަދާ ނުކުރެވިފައި އޮތް

އެހާފައި މިސާލަކަށް ހަދަން ފަހަރެއްފައި ޑީޒަލް ނިއުސްލި. އެހެންވީމާ، އެ ގޮތަށް އަސްލުކަމީ. އެހެންވީމަ،

އަޅުގަނޑެން ފަސްލުކުރުވާ ގޮތުގައި އޭގެ ޚިދުމަތް އަސްލުކަމީ މި މަސްވެރި އިރުގާ އަދި އެންމެ ފުރުސަތު. ދެން

ތެލުގެ ސަބްސިޑީގައި މި ދިއާވާ ވަރަށް ބޮޑެތި މައްސަލަތަކެއް އެބަހުރޭ. ދެން، ކާނގެ ފުރާވަތަކުގެ ސަބްސިޑީ

ދިނަސް ދިވެހިރާއްޖޭގައި އަޅުގަނޑުމެން މިނިސްޓްރީން ބެލިއިރުގައި ދެން، ކުރި ފަހަރު ސަބްސިޑީ ބެހިއިރުގައި

ވެސް އެކަމުގައި އަޅުގަނޑުމެން އިންވޯލް ވެގެން އުޅުން އިރުވެސް ވަރަށް ގިނަ ދަތިތަކެއް ދިމާވެފައި ހުރި.

އެހެންވީމާ، މި ބޭފުޅުންނަށް އަޅުގަނޑެން ޝުޢޫރު ކުރުއްވިފައިވާ އަޅުގަނޑު ހިތަށް އަރަނީ މި ބޭފުޅުންނަށް

އެނިމަތިގެ އެނަނާވެސް އަޅުގަނޑުމެން އަސްލުގައި މިގައި މަސްވެރިންނަށް ކޮބައިކަން ދެނެގަތުމަށް އުޅެނީކީ

އަސްލުގައި. މިހާރު މިގައި މިފަހަރު މި ދިމާވާ މައްސަލަ އަދި ތެލުގެ ސަބްސިޑީ ދޫން ބަލާއިރުގައި ދެ ވައްތަރެއްގެ

މަސްވެރިން އެބައުޅޭ. އަޅުގަނޑުމެންގެ މިނިސްޓްރީގައި ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވި .އޭގެ އެއް ވައްތަރެއްގެ މަސްވެރިންނަކީ

އަސްލުގައި މި ބޯޓު އެކްސްޕޯޓް ކުރާ މަސް ބޯޓު ޕްރޮސެސިންގ ކުރުމަށް. އެކަމަކު ކަން ދިމާވެގެން އެކަމަކު އެއީ

މަސްވެރިކަމަށް ރަޖިސްޓަރީ ނުކުރުވި އެންމެ ޕްރައިވެޓް ވެސް މީން އެކަށީގެންވާ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް

ކުރެވޭ އެއްޗަކީ ކަމަކަށް ދިމާވާ އަސްލު ފުރަތަމަ އެ ދެންގެމަށް. އެ ފުރަތަމައިގައި ގެންދެވޭނެ ފުރުސަތު ވެސް

އޮތީ އެއީވެ. އަޅުގަނޑުމެން އެޅުއިން. އެހެންވީމާ، އިދާރީ އިންތިޒާމުތައް އަޅުގަނޑުމެން އެންމެ ހަލުވިކޮށްފައި

އެ ފުރުޞަތު ނާންނަ ގޮތަށް. ދެން އެކަމުގެ ފުރުން ސަބްސިޑީ ބެހުމުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވަރަށް ބޮޑަށް ދިމާވި،

އަޅުގަނޑުމެންގެ 2008 ވަނަ އަހަރުގެ ސަބްސިޑީގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދިމާވި އަސްލުގައި އިދާރީ އިންތިޒާމުގެ

ބެޖެޓުން އަސްލުގައި މި ރާއްޖޭގައި މިހާ ބޮޑަށް ފުރިހަމަ އާއި އެކު ތަފާސް ހިސާބުތަކުގައި ސަބްސިޑީ ނަގާ ޕްރޮފައިލުގެ

ކަންކަން އެއްސޮއްކޮށްފައި ވަރަށް ދަތިކަން ދިމާވާ އަސްލުގައި. މި ދެންނެވި އެއްކަލަ ބަޖެޓްގައި އެ މީހުން

ސަބްސިޑީ ނަގާ ނުނިއްޔާ އެ ދިމާ ޕްރެޒަންޓް. ބެލެވޭ ސަބްސިޑީ ފުއްދިއްޔާ ކާނގެ ގޮތް މިހާރު އިންޑޮން

ހިނގަންޖެހޭ އަޅުގަނޑުމެން ދޭން ޖެހެނީ. ދެން ބައެއް ފަހަރަށް އަޅުގަނޑުމެންނަކީ އަސްލުގައި އެއްވެސް ގޮތަކަށް މަސްލަހަތުގެ ފަރާތުން މި ސޮވެރިންޓީ ނަގާފައި ނޫނިއްޔާ މަކަރު ހުރުމުގެ އެ ކަހަ◌ލަ އަދާވާތެއް ފެނުން ނޫނީ އެ ކަންތައް ސާބިތުކުރުވާ ގޮތަކަށް އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް ކަމެއް ހުރުމަކީ އެއް ނޫން އިނގޭތޯ. ހަމަ ތެދުބަސް ދަންނަވަންޖެހެނީ. އަޅުގަނޑުމެން މިނިސްޓަރު ތަރުތީބުން އެއްވެސް މަސްލަހަތެއް މިސާލަކަށް އެ އެހެނިހެން ކަމުގެ ތެރޭގައި އެކަމަކު އެ ސާބިތުކުރުވާ ގޮތަށް ނޫނީ އެހެންނަމަވެސް، އެ ހުރިހާ ކަމެއް އަޅުގަނޑުމެން ބަލާލައި މިއަދަކީ ސޮވެރިންޓީ ބައްދަލު ގޮތުގެ އަޅުގަނޑުމެން މިނިސްޓްރީން އެކަމު ނިންމާލި އަސްލުގައި ފަރަތަކަށް މަސްލަހަތު މިއާ ދަރިސްޓްރީ ކުރަންޖެހޭ ވެގެން. އަދި އެ ފޮނުވައި އެ މަސް އޮތީ، ޖާއިޒުކުރަން އެ ހައްގު ކަމުގެ ހުރިހާ ކަމެއް ސާބިތުވާ ހުރިހާ ހަރަކާތެއް ކުރަން ޖެހޭ ގޮތުން ސާއިރުކޮށްދެނީ. މިހާރު މިގައި ޖެހޭނެ ދީ ފަރާތަކަށް ބަހައިގެން އަސްލުގައި. ހަމައެކަނި މަސްލަހަތު މިހާރުކަން ނޫން އެ ތޮރުގެ ސޮވެރިންޓީގައި އަޅުގަނޑުމެން އެ ޖެހޭނެ ދީނީ. އެއީ ޙަގީގަތުގައި މި ވާހަކަ މަސް ބާރުގައި އަހުލު މަސް ޙިފާޒު ވެސް ހަދާ ގެންގުޅެނީ. އެހެންނަމަވެސް، އޭގެ މާނައަކީ ހަދާ އެއްބާރުގެ ޖެހިފައިވާ އެއް ތޯ އެކުރި އެ މަސް ބާރުދުގެ. އެ ޖެހޭނެ އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ހަދާ އެއްބާރުގެ ކަތިބަން ވެސް އެތަ ހަމަޖެހުނީ އަސްލުގައި. އެހެންނަމަވެސް، މަޢިގަނޑު ގޮތެއްގައި އަޅުގަނޑުމެން އަސްލުގައި ސޮވެރިންޓީ ދިއުމަކުން ދެން ހަމަ 2008 ވަނަ އަހަރު ފަސް އެ ކަތަކަރިޖަތަރާތުގައި އެކި ގޮތަށް ކަތަގަޅިޖަތަރާތުގައި އެދޭ. ދެން އަދި ކާނޫނީ ބާރާ މިހުނަރުގެ ނޫނިއްޔާ އެހެން ބައިކަރު ނުދާ ގޮތުގައި ނޫން އަދި އެކިކި. މި ދެންނެވި އެ ގޮތަކަށް ނޫން. ހަމައެކަނި މި ތޮރުގެ ސޮވެރިންޓީ މި ދީނި މަސްލަހަތަކަށް ހަމަހަމަ ކަމަކަށް އެކަން މަސްލަހަތު އުޅެނުދުވަހަކަށް އެކަށި. މި ދެންނެވި ދެ ގޮތަށް ވެސް ހަމަހަމަ ކަމަކަށް ހުރެނީ.

ހުކުމްދޭ ދާއިރާގެ ގެނބަހު އިލްތިމާސް ތަފާތު ވާހަކަތައްކަމެއް:

އާދެ، ޝުކުރިއްޔާ. އާދެ، މި ބާރުތަށް ސޮވެރިންޓީ ބަޔާން ކަންތައްވެސް ކަހަލަ އުސޫލުތައް ކަނޑައެޅުމަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފަރުވާލައި މި އޮތީ. ދެން މިގައި އެބަހުރި ބާރެއް އޮތް މާލޭގެވެސް އިން ނާއި ފައިނޭންސް ޕީޖީން ކަމުދިއުން ހަމަހަ ބަޔާންތާލައި ހުރި، ލީން ނަގާފައި ހުރި ފަރާތުތަކަށް ކަންތައްވެސް ފައިސާތަކެއް ދީން. ދެން އަޅުގަނޑުމެން މި ފައިސާ ބާރާއިދު އަޅުގަނޑުމެން ބަޔާންޖެހޭ އެއްޗެ ފުރަތަމަ އަޅުގަނޑު ދޫކޮށްގައި އަޅުގަނޑުމެން ބަޔާން ޖެހުނީ ދިސާޕޮއިންޓް އަދި ކަބައިލީ، މި ލިބުންޖެހޭ ފަރާތުތަކަކީ. ދެން ބަޖެޓް ކޮސްޓްކުރުމުގައި އަޅައިދު މި ސޮވެރިންޓީ ކޮށް މިޖެހުނި މަސްލަހަތުނާއި މަސް ދެނިފަހަރުގެ އެޖެލަހަށް. އެހެންނަމަވެސް، އޭގެ މާނައަކީ މަސް ދެނިފަހަރުގެއި މަސައްކަތުކުރާ ހުރިހާ މަސްލަހަތުކޮށް ވެސް ލިބުން އެބަޖެ. ހަމައެކަނި ދެނިގެ ވެރިމީހާ އަކަން ނުކުތީ ކަރުދާސް ކުރަހަތަކުން ކުރިން. ދެނިގައި ލިބޭ 20 މަސްލަހަތުތަކުން ވެސް ސޮވެރިޓީ ލިބުނީ

ކަމަށް އަޅުގަނޑު ދެކެނީ. ދެން އެ ގޮތުން މި ގޮތަށް ހަމަޖެއްސުމަކީ ހުރިހާ މަސްވެރިންނަށް ހަމަހަމައަށް މި ސަބްސިޑީ ދެވޭނެ ކަމަށް ވީ ބޭފުޅުން ޤަބޫލުކުރައްވަނީތޯ. ނޫނިއްޔާ ހިނގައިދާނެކަމަކީ ހަމައެކަނި މި ބޭފުޅުންނަށް ބޮޑެތިކޮށް އިސްލާހުކޮށް ދެއްވާފައި ވާތީ. ނޫނީ ވަކި ޕަސެންޓެއް ސަބްސިޑީގެ ވަކި ޕަސެންޓެއް މި ބޭފުޅުންނަށް ހަމައެކަނި އަޅުވަދޭ ގޮތަށް ނިންމުމަކީ ކާމިޔާބުކަމެކޭ. އެއީ ފުރަތަމަ ސުވާލު. ދެވަނަ ސުވާލަކީ، މަސްވެރިންނަށް މަދަނީގައި ބައިވެރިކުރުމުގެ ޕްރޮގްރާމްތަކުން އެބަ ފައިސާ ހަރަދުކުރާކަން ކޮންމެވެސް ވަގުތެއް ކަނޑައަޅާފައި އޮތިން. ދެން އަޅުގަނޑަށް ޤަބޫލުކުރެވޭ ގޮތުން ހުރިހާ މަސްވެރިންނަކީ މިހާރު ބައިވެރިވާ ކަމަށް. ދެން މިހާރު ރަޖިސްޓްރީވެފައިވާ އޮފީހަކަށް 11419 މަސްވެރިން ކަމަށް. މި ދަށަށް ނޭނގި ބޭފުޅުން ނަންގަވާށެވެ މި އިންނަނީ ހާސިލުކޮށް. ހަމައެކަނި މިހާރު މަސްވެރިކަމުގައި އަރިސްތޮކަރެސީ ދެން މިހެން. ނޫނީ ދެންމެ ބަޖެޓު ވަޒީފާތަކުން ފައިދާހުރި ބޭނުން ދީ މިހާރުގެ އަދި މަސްވެރި ދާއިރާގައި ކަނޑައަޅާ ބޭނުން ދީ މިހާރުގެ މި ހުރިހާ އެއްޗެއްސަށް ބަލާފައި ހުރި ބާރު މި ދަށަށް ނަންގަވާފައި މި އޮތީ. އެއީ ހާސިލުކުރާ އެ ދަށަށް ހުށަހަޅާފައި އޮތީ. ޝުކުރިއްޔާ.

<u>މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިޝަރީޒް އެންޑް އެގްރިކަލްޗަރގެ ޕާލަމެންޓަރީ ސެކްރެޓަރީ ޢަބްދުﷲ ނަސީރު ވާހަކަދައްކަވަމުން:</u>

ޝުކުރު، ސުވާލުކުރެއްވި އިޙްތިރާމުގެ ބޭފުޅާ، ބޭފުޅުން އެ ފިޔަވަޅުތަކުން މި ދެން ހަމަޖެއްސާފައި އެބަ. ދެން މި ދާއިރާ ތަފާތު ބޭނުންތަކުގެ، އާއިލީގެއިގަނޑުތައް މިދާ 3 އަހަރުގެ ބޭނުމުގައި ރައްކާގެ މަސްވެރިކަން މި އެބަ ދުވަސްތަކުގެ ނުދާވަރަށް ވަރަށް ބޮޑު ބޭނުން ދަރަނި ގެއްލުމައި މި އެބަ. ދެން މަސްވެރިކުރުމުން ލިބޭ އާމްދަނީ ވެސް ހަމަ ދުވަހުން ދުވަހަށް މި ދަނީ އިތުރުވަމުން. ދެން މަސްވެރިކުމުގެ ވަރަށް ފަހު ދުސްމުގައި 2005 އާއި 2006 އާއި އާރާ ހިސާބުގައި އައިސްގެން އަސްމުގައި މިހެން މި ދާއިރާގައި އިންވެސްޓްމަންޓުގައި މިވަނީ. އެހެންވެފައި އޮއްވާ މި ކަހަލަ ބޮޑު އިންޓަރނޭޝަނަލް ކުރިމަތިވާ ކުރިމަތިލާ ގޮތަކަށް ދިއުއަމަލު ވަރަށް ބޮޑު މަސްހަލަކުގެ ކުރިމަތިވެގެން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހަމަ ތަކެތިކުރާކަން އެބަ އާދޭ މިހާރު ދުވަހުގެ ތެލުގެ އަގު ހަމަ ކުރެޔޮނީ އޮޅި ފަރާތް ފަރާތުން ހަރަކާތްތެރިވުމުން ގެންދަވާ އިނދަނޑު. ދެން އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެނގޭ ފައިސާ ދުރާލާ ފަހަރުތައް ހުރި ޖަމާޢަތްތަކުން ހަމަ މި ކަމުގައި އެއްބާރުލުން ވިސްނާ ގޮތައި އަޅުގަނޑުމެން ވަރަށް ބޮޑަށް ވާހަކަދެއްކުން މި އަންނަނީ. އެހެންވީމާ، މިގައި ވިސްނުމަކީ އެފަދަ އާދެވިރިންނަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެނގޭ އެފަދަ އާދެވިރިންނަށް ކާބައިކަން އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑުމެން ޝައުޤުވެރިކުރުން މި ދަނީ. ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް އެ އިންފޮރޝަން ހޯދުމުން މި ދަނީ، އަސްލުގައި އެއްޗެއްކުރުން މި ދަނީ. އެހެންވީމާ، އެ ގޮތަށް މިހާރު ހުރި ދަރަނިތަކަށް ކޮންމެވެސް ކަހަލަ ލުޔެއް ދިނުމުގެ ގޮތުން އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ސިޓީ މައުލޫމާތު ހޯދައިގެން ދިޔައީ ހުރި ފިހާރަތަކުގެ ވިޔަނުގެ ކޮންފިރެންސެއްގައި ބޭންކު އެކު މުޅިވެރިވެސް އިން އަޅުގަނޑުމެން ހޯދައި ހުރި ވަކި އަދަދެއްގެ ނުލިބުނުކަމުގެ ނަގާފައި ހުރި ފަރާތްތަކަށް އިންޓަރެސްޓްގެ ގޮތުގައި އަރާފައި ހުރިވަރު ބަލާފައި ހަމަޖެއްސުމައި

އޮތް ވަރަށް އެ ވަރަކީ. އެހެންވީމާ، އެއީ އެ ގޮތަށް ދެން. ކުރިން އިޤްތިޞާދު ވިޔަފާރި ހުރިހާ މަސްވެރިންނަށް ދެވޭން

ގޮތަކަށް. އަޅުގަނޑުމެންގެ ވިސްނުން މި ވަގުތު ހުރިހާ މިދަންނަވާ މަސްވެރިންނާ އޮޑިވެރިންނާ މިހާރު،

ކުރިޔަށްދުވެސް ވަރަށް ބޮޑަށް މަދުކަމަކީ އެއް އިންގޭތޯ. ތިރީގެ ސަރުކާރުގެ މި ދެވުނު ނަމަ ކުރެވުނު ގޮތުގެ ވިޔަފާރި

ދެންވެސް ތަރައްގީ ވިޔަފާރިން ދަރަނި ތިރީ އަންދާޒާކުރަމުން ވަންޏާ އެ ތިރީން ދެވޭ ސަރުކާރު އެއް މި ދެވުނު

އިންގޭތޯ. ހަމަ ކަންތައްތަކެއް އެ ތިރީން ދެވޭ ސަރުކާރުއަކަށް ފާއިދާ ހަމަ ބައެއް ދަރަނިފަރާތުން އެބަހުރި

ތިމަންނަމެންނަށް މިކަމުގައި ވާ ހަމަ އެއްވެސް ޒަރީރާ އެއް ނެތޯ. ތިމަންނަމެން ހަމަ މަގަށް ދިރާއިމަ، އެބަހުރި

އިންގޭތޯ ހަމަ މަސައްކަތް ވެސް ހުށަހަޅާފައި. މަސްވެރިން، ހަމަ އޮޑިވެރިއާއަށް މިހުރިހާ އެއްޗެއް މި ދިޔައީ. އެއީ

ދުވަން ރަނގަޅު ފާހަގަ އެއް ނޫން. އެހެންނަމަވެސް، ގިނަ އެއްޗެއް ދިޔައީ ހަމަ އޮޑިން ދިޔަ އެއްޗަކަށްނުވާ ދަރުމަ

ދިޔައީ. އެއަށް ޓެކްސް ދިނުމުގެ ބޮޑުން ސަރުކާރު މި ދެނީ. ސަރުކާރު ދިނީމަ ހަމަ ޖެންޑަރު އެ ދެވުނީ

އެންމެންނަށް ކަމަށް ފާހަގަކުރާ އިންގޭތޯ. އެހެންވީމާ، އެއީ އަޅުގަނޑު އެކަމުގައި ދަންނަވަން އޮތީ އެއްޗަކީ. ދެން

މަސްވެރިންގެ އަދަދު އަޅުގަނޑުމެން އަބަދުވެސް ރިޕޯޓް ކުރަމުން ދާ އަދަދެއް. އެއީ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް މަސް

ރިޕޯޓުތައް ލިބިއަޑު ހުންނާނީ މަސްވެރިންގެ އަދަދު އެނގިފައި ހުންނަނީ. އެ އަދަދު ކޮށްޕައިލު ކުރަމުން ދަނީ

އަބަދުވެސް ސްޓެޓިސްޓިކްސް ގެ ބޮޑުގައި، މި ތަފާސްހިސާބުގެ ތަރުކަގައި ހިމަނަމުން ދަނީ. އެހެންވީމާ، ދެންމެ

ވިޔަފާރި 11000 އެއީ އަޅުގަނޑުމެން ތަފާސްހިސާބު ވަރަށް މަސްވެރިކަމުގައި ސީދާ ހަރަކާތްތެރިވާ ކަމަށް

އަޅުގަނޑުމެންނަށް ސްޓެޓިސްޓިކްސް އެނގޭ ވަރު އެއީ. އެހެންނަމަވެސް، އެހެނިހެން ދާއިރާތަކުން މިދިޔަ ދެމިން

މަސްދުވަހުގެ ދެރަގައި އަޅުގަނޑުމެން ރާއްޖޭގެ ހުރިހާ ރިސޯސަސް މަދަނާއިގެ ރަޖިސްޓްރީ ކުރަމަށް ޕްރޮގްރާމް ފެށިގެން

ވަރަށް ގިނަ ޕްރޮގްރާމް ލިބުނު މިހާރު ވެސް ދަނީ. އަޅުގަނޑު ހަނދާންވާ ގޮތުގައި މިހާރު ދެވިން ހާސް

އެހެކަރަސްތަކެއް އަޅުގަނޑު ހަނދާން ވަނީ މިހާރުގެ ލިބިފައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް، ޕްރޮގްރާމްފައި ހުރި އެންސްޓާ

އަށް ޕްރޮގްރާމްފައި ހުރި އެހެކަރަސްތަކުގެ އަދަދު ކަންތައްތަކުގެ މަސްވެރިންނާ ދަންމުވެރިން. އަޅުގަނޑު މިކަން ސީދާ

ފެނިފައިއެއް ދަންނަވާކަށް ނުކެރޭ. އެހެންވީމާ، އެ ގޮތުން ހަމަ މި މަދަނައިގައި ރަޖިސްޓްރީކުރަން އެދިގެން އެކަމުގައި

ބައިވެރިވާ އަދަދަކީ މި ދެވޭ. މަސްވެރިންގެ އަދަދު އަދި ކޮންމެ ރިސޯޓްއާގައި ހުރިކަމުގައި ވިޔަސް އެ ގޮތަށް މި

ދެނީ.

<u>ރިސާޗުން ފާހަގަކުރެވުނު:</u>

މަސްވެރި އަށް ފުރުސަތެއް ދިނުމުގެ ކުރީގައި އިތުރަށް ކުރި ސަބަބަކާ ގުޅިގެން އަޅުގަނޑު އިތުރަށް އޮތް ހަމަ

ސަފުކޮށްލަން ބޭނުންވޭ. އިތުރަށް ސަބަބުތަކުއެއް މަދަނައިގެ އެ ޕްރޮގްރާމްގައި ބައިވެރިވާ މިހުން ކަނޑައެޅި

ކަންތަކާއި، އެހެންނަމަވެސް. ކަންތައްތަކާ ބައިވެރިވެވޭ. މިހާރު މިސާލަކާ މަދުރިޕޯޓުގެ ރަޖިސްޓްރީކުރުމުގައި

އޮންނަނީ އަޅުގަނޑުމެން ހިފަނީ ދޯނިގެ މަސްވެރިކަމާއި ދަނޑުވެރިކަން ހުރިގޮތަށް އޮންނަނީ ނަމަވެސް ބޮޑު ކަންކަންތައްތަކާއި
ދޯނިގެ މަސްވެރިކަން ކުރަން. ކައްޗޭލި، ވަޅު ދޯނިފަހަރު، ފުރަ ދޯނިފަހަރު މި ބައިތައް ހިމެނިފައިވެ. އެ
ބައިބައި އޮންނަނީ މިނިސްޓްރީގައި ރަޖިސްޓްރީ ކުރުވިފައިވެ. އޭރުން އަޅުގަނޑުމެން ހިފަނީ އަޅުގަނޑުމެން މިކުރަން
އެއީ ކަންތައްތަކެއް ތަންފީޒުކުރަން ފަށަހަޅައިދީ އެކުލަވާލުމުގެ ކަމަށް ބަލާއިރު ކަމަކީ ވެއްޖެއްޔާ.

<u>މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިޝަރީޒް އެންޑް އެގްރިކަލްޗަރގެ ޕާމަނަންޓް ސެކްރެޓަރީ ޢަބްދުﷲ ނަސީރު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އާދެ، މި ހަމަ ހުރިހާ ފަރާތަށް ވެސް، މަސްވެރިކަމުގައި ހިމެނޭ ހަރަކާތްތެރިވާ ހުރިހާ ފަރާތަށް ވެސް ރަޖިސްޓްރީ
ކުރަމުން ގެންދަނީ އިނގޭތޯ. އެ ގޮތަށް އަޅުގަ◌ނޑުމެން އޮންނާނީ. އެހެންވީމާ، މި ފުރުޞަތު ލިބުމުންނާ ގޮތަށް
ބަލާއިރު ވެސް ހަމަ ވަކި ފައިސާއެއްގެ މަސްވެރިކަމުގެ އެއްޗެހިތަކާއި ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ގުޅުވަން އިނގޭތޯ.
އެހެންވީމާ، ހުރިހާ ފައިސާއެއްގެ މަސްވެރިކަން ވެސް މަސްވެރިއަކު، ހަމަ އަސްލުގައި މި ފުރުޞަތު ވެސް މި އަންނަނީ
އެއީ މަސްވެރިޔާއަށް ކަމަށް ފަރާތުން ފައިދާ ބޮޑު ކުރުމަށް ވެސް މި އަންނަނީ އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން
ދެއްވާފައިވާ އެއީ މަސްވެރިކަމުގައި ހަރަކާތްތެރިވާ ފަރާތްތައް ކަމަށް އެ ފާހަގަކުރެ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އަޅުގަނޑު އެކަން ހަމަ ސާފުކޮށްދިނުން ބޭނުން. އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ވަރަށް ބޮޑު މަސައްކަތެއް ކުރަން، ވަރަށް ބޮޑަށް
މަޖާ ކުރައްވާތީ. އަޅުގަނޑު މިތެރޭގައި ވާ ބޮޑަށް ފަރުވާވެރިވުމަށް ހިތްވަނީ. އަޅުގަނޑުމެން މިކަން
ސާފުކުރަން ކުރެވޭނެތޯ. އެހެން މި ދަނޑުވެރިން މިނިސްޓްރީއާ ގުޅިގެން، މިނިސްޓްރީގައި ޕްރޮޖެކްޓްތަކުގައި ރަޖިސްޓްރީވެގެން
މި އޮންނަނީ މަސްވެރިން އިނގޭތޯ. އެއީ ދޯނީގެ މަސްވެރިންނާއި ދުރު ބޮޑު ކަންކަމުގެ އަޅުގަނޑުމެން ހިފަނީ.
އެހެންވީމާ، ފުރަ މަސްވެރިކަމާ މި މަސްވެރިކަން ކުރާ މީހުންގެ ރަޖިސްޓްރީ އޮތޯ މީހުން ރަޖިސްޓްރީގައި. އެއީ
މިނިސްޓްރީން ފޯރުކޮށް ސަޕޯޓް އެކަމާ މިނިސްޓްރީގެ ރަޖިސްޓްރީވެފައި އޮތް ފަރާތްތަކަށް މި ސަބްސިޑީ ދޫކުރަން
ވިސްނުމުގެ ހުރި ކަމަށް. އެހެންވީމާ، އެކަން އަޅުގަނޑު ހިފަނީ، ދުރު ވަރަށް ބޮޑު މަޖާ ކުރައްވާތީ
އިއްޒަތްތެރި ކޮމިޓީގެ މެންބަރުން އަޅުގަނޑު މި ކަހަލަ، އަޅުގަނޑު ހިފަނީ ފުރިހަމަ ސަފާރަތެއް ވީމަ ކުރެވޭ
އަޅުގަނޑު އެގޭ ތަރުތީބު އެއްކޮށްލީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ކުރަން މިއަދު މަސައްކަތަށް ފުރުޞަތު ދެއްވުނުތީވެ.

<u>މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިޝަރީޒް އެންޑް އެގްރިކަލްޗަރގެ ޑިރެކްޓަރު އިސްމާޢީލް ޖަރީހަންދު ވާހަކަދެ◌އްކެވުން:</u>

އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނަން އިނގޭތޯ އިންޝުއަރަންސް ފިޔަވައި އެއްޗެހި ރިޕޯޓް ފިޔަވައި އެއްޗެހި، ދު ބޭނުމުން ފިޔަވައި ދު
ސަރވޭ އަޅުގަނޑު އެއްކޮށްލުމަށް ޖަވާބު ދެނީން. މިހާރު ފެންވަރަށް ކަމަކަށް ވަކިވަކި މަސްވެރިންނަށް ސަބްސިޑީގެ

ގޮތުން، އަދުގަނޑުވެސް ސަރުކާރުގެއިން ކުރެވޭ ބަޔާން، ވަކިވަކި މަސްވެރިންނަށް ދިނުމަށް އެއާ ގުޅޭ ކަމަކަށް ނުވާނެ އިނގޭތޯ. ދެން ދުނިޔޭގެ އެހެން ގައުމުތަކުގައި ވެސް އަސްލު އިޤްތިޞާދީ ހިސާބުކުރެވޭގޮތުން އެ ސިޔާސަތަކަށް ސަބްސިޑީ މި ދެވޭ. އެހެންވީމާ، އަދުގަނޑުވެސް އަސްލުގައި ދެން އެ ގޮތުން އަދުގަނޑުވެސް ބަލާފައި މި ސިޔާސަތަށް އަސްލުގައި މި ސަބްސިޑީ ފުރުޞަތުދޭނެގޮތް ގޮތަކަށް ބަލާފައި މި އުޅެނީ. ދެން މިހާރު މިނިސްޓްރީގައި ވަކިވަކި މަސްވެރިންނާއި ރަޖިސްޓްރީކުރުމުގެ އެއް ނިޒާމެއް ބަޔާންކޮށްގައި އިނގޭތޯ. އެއީ ވަކިވަކި މަސްވެރިން ރަޖިސްޓްރީ ކުރަންޖެހޭ އުސޫލުތަކެއް ޖަމާކޮށްސްޓް ހަމަޖެހިފަ އެއް ނެތް. މިނިސްޓްރީގައި ރަޖިސްޓްރީ ކުރުވާނީ އަސްލުގައި ދޯނިފަހަރު، މަސްވެރިކަމުގެ ދޯނިފަހަރު، ކަޅުބިލަ ބޯޓާ އޭޖެހަރު ވެސް ހުންނާނީ ހަމަ ކުރި ދޯނިބަރެއް ވެސް ހުންނާނީ ހަމަ މިނިސްޓްރީގައި ރަޖިސްޓްރީ ކުރުވާފައި. މަސްވެރިކަމަށް ރަޖިސްޓްރީ ކުރުވާފައި. އެހެންވީމާ، އެންމެ ފަހުން މި ވޮލޯވުއަޕް ސަބްސިޑީ ބޭނުމަގައި ވެސް އަދުގަނޑުވެސް ހަމަ ކަޅުބިލަ ބޯޓާ ދޯނިބަރެކެއް ވެސް ފުރުމަސްވެރިކަމަށް ކުރާ ދޯނިބަރަކަށް ވެސް ހަމަ ސަބްސިޑީ ލިބިފައި ހުންނާނީ. ދެން މިހާރު މި ދިމާވެގެން އުޅޭ، މިހާރު 50 މިލިއަން، މަސްވެރިންނަށް މި ދޫކުރާ 50 މިލިއަނުގައި ކަންތައްތަކުގެ އަދުގަނޑަށް ހިޔަލު ތި ބޭފުޅުންގެ މި ސުވާލު އުފެދިގެން މި އުޅޭ. އަޅުގަނޑު 100 މިލިއަން ވަރަށް ޖަވާބު ސާފު އެހެންނަމަވެސް، މި ތަފާތު ތީ ސަބްސިޑީ. އެހެންވީމާ، އޭގައި ހަމަ އަދުގަނޑުވެސް މަސްވެރިކަމަށް ރަޖިސްޓްރީކޮށްފައި ހުރި ހުރިހާ އުޅަނދުތަކެއް ލިބޭނެ. މައްސަލަ އެއް ނެތް ކޮންމެ ކަހެއް ކުރިއަށް މަސްވެރިކަމަށް ރަޖިސްޓްރީކޮށްފައި އޮފްޝޯރާ ލިބޭނެ. ދެން އެކަމަކު 50 މިލިއަނުގައި މި ވޭތުވި މަސްވެރިކަމުގެ ސިޔާސަތުގައި މިހާރު އެންމެ ދަތިކަން، އެންމެ ދަތިކަން އެންމެ ހިސާބުތައް ބަލާފައި އެ ހިސާބުތަކަށް އަސްލުގައި އެ ފަރާތްތަކާއި ދުވަހުގައި މި ފޯރުކޮށްދޭނީ ކޮބައިކަން ކުރުވާފައި އެ އޮތީ.

<u>ރިޕޯޓަރުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ވަރަށް ބޮޑަށް މަސައްކަތްކުރައްވާތީ. މަސީހު ވަރަށް ގިނައިރުވެއްޖެ ފުރުޞަތަށް އެދިގެން އުޅޭތީ. އެހެންނަމަވެސް، އަދުގަނޑުވެސް އެހެންވެ ދޭ ފަރުމާގެ ބަހުސް ތެންކާޔެއް ދިގުމައި ދާތީވެ ތެންކްޔޫއެއް ރަސްމީގެން ދިޔައީ. އެހެންވީމާ، އަދުގަނޑު މަސީހަށް ފުރުޞަތު އަރުވަން.

<u>ފިޝަރީޒް ދުނިޔެ ދާއިރާގެ ވަޒީރު އަބްދުﷲ މަސީހު މުހައްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރު، އަދުގަނޑަށް ރަނގަޅު އަދުގަނޑު ފުރުޞަތަ ސުވާލު ދަންނަވާލިމަ އެ ސުވާލަކަށް ޖަވާބު ދެއްވިމަ ދެން އަދުގަނޑު ހުރި ދެއްކުން ސުވާލުއް ދަންނަވާލާނަން. އަދުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުންވާ ސުވާލަކީ، ސަރުކާރު ފިޝަރީޒް މިނިސްޓްރީން މާލީ ދަ ކުރައްވާ ކޮންމެ ކަމަކުން ކޮން ސަބަބަކާހެއްތޯ؟ އޭގެ ސަބަބު ކޮބައިތޯ؟ މަސްވެރިންނަށް ސަރުކާރު ދިނުމާއި މަސްވެރިންނަށް އެހީދާނާ މިގައި ތަފާތުން އުޅެނީތޯ؟ ދެން އަދުގަނޑު ހޯދުމުގައި ގޮތުގައި އެއީގެ ތެޔޮގައި

ސަބްސިޑީ ހިފުނުން. މަސްވެރިންނަށް އެހީ ދޭ ކަމަށް ވަންޏާ. މާލީ އެހީ ދޭ ކަމަށް ވަންޏާ ސަބްސިޑީ ހިފުނުން. އެކަމަކު ސަބްސިޑީގެ ތެރޭގައި އެ އެހީގެ ބޭނުން ފުރާ މާނަ ނުހިފުނުން. އެހެންވީމާ، ތި ބަދަލުން މިހާރު މަސްވެރިންނަށް މި ސަބްސިޑީއަކީ މިއީ އާގެ ޗާޓުގައި ހަމަ އިނގިރޭސިބަހުން މި ކިޔަނީ. އެހެންކަމަށް ވަންޏާ އާގައި ހަމަ ބޭރު ތަންތަނުގައި މި ބޭނުންކުރާ ކޮންސެޕްޓެއް މީގައި މާނަތަކެއް އެކުލެވިގެންވޭ. އެހެންވީމާ، ތި ބަދަލުން ކިހިނެއްތޯ ތި މާނަކުރައްވަނީ.

<u>މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިޝަރީޒް އެންޑް އެގްރިކަލްޗަރގެ ޕާމަނަންޓް ސެކްރެޓަރީ އަބްދުﷲ ނަޞީރު ވާހަކަދައްކަވުން:</u>

އާދޭ، ކުރިންވެސް އަޅުގަނޑު ދަންނަވައިލެވުނު އަދި ދެންމެ މަސްލަ ވެސް ފާހަގަކުރެއްވިން ދުނިޔޭގެ ވަރަށް ގިނަ ތަންތަނުގައި ހަމަ ބޮޑެތި ޕްރޮޑަކްޝަންތަކުގައި ވެސް އުޅެނީ މި ސިނާއަތްތަކަށް ސަބްސިޑީއެއް ކޮށްދީފައި. ސަބްސިޑީއެއް ކުރުން ދެއްކޭ މީގައި މި އޮންނަނީ. އެހެންވީމާ، ސަބްސިޑީއެއް ކިޔުމަ އެވާ އަޅުގަނޑުމެން ހަމަތަކާ މަސްވެރިކަމުގެ ކަންތައްތަކަށް ނޫން. ސަބްސިޑީއަކީ އޭގެ ކުރިން ދެއްތޯ ކަރަންޓާ، ފެނާއި ދެން އެހެން ގޮސް އެތައް އެއްޗަކަށް. އެހެންވީމާ، ސަބްސިޑީ އަކީ އަޅުގަނޑު ޤަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި ވަރަށް ހަމަ އެ ގޮތަށް ހަމަ އެކްސްޓްރާ ތަ ބޭރު ހަމަ އެންމެން އެއްގޮތަކަށް ފައިދާކުރާ އެއްޗެއް ސަބްސިޑީ އަކީ އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، ތެޔޮއަށް ސަބްސިޑީ އެއް ދޭއިރު އަޅުގަނޑުމެން ކަނޑަށްއެރުމުން މި ދޯނި ހަމަ ފުރާލާ މި ދޯނި އެދޭ މި ދޯފަނި އެ ކަނޑުވެސް ވަރެއް ޕަސަންޓޭޖެއް ފުދިވަރަކަށް އަދި ބޭނުވެގެން ދިޔައިމަ އެ މީހުންނަށް އިޖްތިމާޢީ ގޮތުން އެ ލިބޭ ފައިދާ ކުޑަވާތީ އެ ފައިދާ ލިބޭނެ ގޮތަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ސަބްސިޑީދެ މި. އެއީ ސަބްސިޑީއޭ ހަމަ މި މާނަކުރާ ގޮތަކީ އަސްލު އިނގޭތޯ. ދެން އެކި ގޮތްގޮތުން ލިބިފައި ހުރެދާނެ. ފުރޮޅޯ. އެއީ މިއީ ސަބްސިޑީ އެއް ފައިސާއާ އެ މިހާރާކަން އާގެ އަސަރުކުރަންޖެހޭން އެ އެއްކަލެއްގެ އަސަރުވެއްޖިއްޔާ އަދި ދަރަނި ދާންޖެހޭން ނުވަތަ ބިޔާ އެއްކަލެއްގެ މަސްދަރު ކަރަންކުރަނީސާ އަސްޓްރެގެން. އެއީ އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނާ ގޮތުގައި ސަބްސިޑީއަކީ.

<u>ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ މަސީހު މުޙައްމަދު ވާހަކަދައްކަވުން:</u>

އާދޭ، ދެން އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު އިތުރު ސުވާލަކަށް ދަންނަވަން. އެހެންވީމާ، މިހާރު ތި ބަދަލުން ވިދާޅުވަނީ އެއީ އެ ޕްރޮޖެކްޝަނާއި ގެޔޮވައި އާންމުން ކަމަކާ އެއީ އެ ގޮތަށް ދަނޑު އެރީ ނަރުކެޔޮގައި ވިދާޅުވި. ދެން އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ، އެއީ ސުވާލަކީ މަދަނީބާއިގެ ޕްރޮސީޖަރުގައި ހިމަނުއްވަން ސަބްސިޑީގެ ތެރެއިން އެއްކޮށް ނަންގަވަން ޕާޓިސިޕޭޓްކުރަމުން ދާއިރު ތި ޑޭ. އެ ގޮތަށް ދަސްކޮށް ހިފިދާފިއްޔާ ގޮތަށް އެކާ އެ ގޮތަށް މާނަކުރައްވާ ކަމަށް ވަނީ. އެހެންކަމަށް ވަނީ އެ މިސާލުގެ ގެ އެކުލަވާ އިތުރު އެހީއެއް ފަދަ ދަށްވަނީ ނޫންތޯ އެބަ. ނޫނިއްޔާ އަދި އެހެން ކަހަލަ މަސްވެރިންގެ ކުދިން ބިދޭސީރަށްތަކުން ސްކޮލަރޝިޕްގައި

ބައިވެރިކުރުމަށް ވެސް އެއީ ދެއްވަނީ ނޫންތޯ އެވެ. އެކަމަކު، ދެންމެ ޖުމްހޫރިއްޔާ ސުވާލުތަކާބެހޭގެ ވާހަކަފުޅުގައި އެ

ވިދާޅުވީ އެ ކަމާ ގުޅިގޮތުގައި އޮންނަ ކަމަކަށް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން އެނގޭ އަންގަސްބޭނުން ނުވި ޕާޓީތަކާ މި

މަރުކަޒުގެ ޕްރޮގްރާމުގައި ހިމަނަން. އެއީ މިކަމާ މި ސަޤާފީގެ މާނައިގެ ތެރޭގައި ދެންމެ އެ މާނަކުރެއްވި ގޮތުން

އެ ނިޒާމެއް އޭ. އެއީ އެއް ސިޔާސީ. ދެން ދެވަނަ ސިޔާސަތު، އަޅުގަނޑުމެންގެ ތެރޭގައި މިއަދު މި އިސްލާމީ ޝަރީޢަތް

ވެސް އެ ވިދާޅުވި ފަރާތުން މި ޖަމްޢިއްޔާތަކުގެ މާނަ ކުރެވޭގައި އަޅުގަނޑުމެންގެ ތެރޭގައި ދަށުވެސް. ދަށުވިގެން

އޭގެ ތެރޭގައި މިހާރު ޢާއްމުކޮށް މި ބޭނުންކުރި މަސްއޫލިއްޔަތު ޤާނޫނުގެ ވާހަކަ ދައްކަވާ ދެން އަޅުގަނޑު ވެސް

ބުނީ އެ ފަދަ އެ ޚިޔާލު އަނބުރާ ކަމަށް ވެސް އެއީ މާނައަކީ އެ ހަމަ މިސާލަކަށް، ކަމެއްގެ ވެސް ހިމެނެނީ ޤާނޫނުން

އެވެ. ދެން ކޯޓުތަކަށް ޖަވާބުދާރީ ކުރާ ވަސް ހިޔާ މިހާރު މިދިޔަ ހިމެނުނީ ކަމާއި. އެ މިހާރުވެސް އެ

މިހާރު ހުރިހާ އަދިއަށް ގޮސް ހިލޭ ލިބި ހައްގު މިހާރު. ދެން ކޯޓުތަކާއި އެހެންވެސް މަސްއޫލިއްޔަތު

ތެރޭގައި މިސާލަކަށް، ހިމެނޭގޮތުން މަސްއޫލިއްޔަތު އެ ކަންތައްތަކުގެ އެކަނި މިހާރު. އަސްލުގައި މަސް ބާރުތައް

ނިޒާމު. އެހެންވީމާ، މި އެކި ގުރޫޕުތަކުން މިހާރު ދެން ޖަމާޢަތުގެ އެ ވިދާޅުވި ފަރާތުން އިޖްތިމާޢީ ވާހަކަ އެއީ

ވަކި ވާހަކައެއް. އެއީ ވަރަށް ކުރީގެ ޢިލްމީ ވާހަކަ. އެކަމަކު، މަސްއޫލިއްޔަތު ޖުމްހޫރިއްޔާ ފުއްދަން ކަމަށް

ވަނީ ހިމެނޭ ހަސަބުނުވާމޭ އެ ވާހަކަ ޖަވާބު ހިނގާ ހިސާބުކޮށްލުން އެވެ. އެ ދަރި އަޅުގަނޑުމެންގެ ތެރޭގައި

ދިމާވެގެން އެވެސް އެއް ސަބަބު މި ބޭނުންކުރަނީ ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަނީ ދެން އެއްވެސް، އެއީ އެއް ސުވާލު. އެ

ސުވާލުގެ ޖަވާބު ދެން ދައުލަތީ. ދެން ހިނދުކޮޅު އެކަން ކުރެވޭ. ދެން އެއީ އެއް ސުވާލު. ދެން އަޅުގަނޑު މި

ދަންނަވާލަން ކުރީގައި ދައުލަތް ޖަވާބުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ހިމެނޭ މިހާރު އަދި ކަމެއް ކަމެއް ހިމެނޭ ހުރިހާ ބާރު

ގެންދިޔަ ތިބޭފުޅުން ދަށުވެއްޖެކަމަށް އެއްޗެއް ވިދާޅުވެ އެއް ނިޒާމް. ދެން އަނެއް ނަޒަރިއްޔާ އަޅުގަނޑު

ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަނީ، މިހާރު ތި ބޭފުޅުން މި ހަރަކާތްތެރިވުމާ ފުށުއަރާ ބޭނުން ކުރާ މުޅި ދައުރުގައި ބަލާލާ

ފިކުރުތަކާ އިން ނަގާފައި ތިޔަ މަސްއޫލިއްޔަތު އެކަނި މި ދަނީ. އެއީ ޖަވާބުދާރީވުމެއް އެވެ. ސަޤާފީ ބާރުތައް އޮތް

އިންޓަރ އިން ޤާނޫނު މަސްއޫލިއްޔަތު ނަގާފައި އޮތީއަށް ޖަވާބުދާރީ ނުކުރެވޭ. ނިޒާމަށް ބާރުތައް އޮތް ސިޔާސީ

މަސްއޫލިއްޔަތު ޤާނޫނު ނަގާފައި އޮތީއަށް ޖަވާބުދާރީ ނުކުރެވޭ. ވަކި ޤާނޫނީ ނިޒާމު އެކުލެވޭ ޖަވާބުދާރީ ބާރު

އޮތް ފަރާތްތަކެއް، ސިފައިން ކުރާނުވާނެ. އެއީ އެކަނިކަމަށް ހަމަ އިނދެގެން އެ ކަނޑުން އެ ކަމުގައި ކަނޑަށް

އޮތީމަ އެކަނިވެސް އެވެ. އަދި ނިޒާމުވާ ބާރު ބާރު އޮތް ސިފައިން، ސިޔާސީ ބާރުތައް މަސްއޫލިއްޔަތު ޤާނޫނު ހިފުން ނުވާ

ކަމަށް. ދެން ހަމަ އެއީ ގޮތް އެއްގޮތް ސިފައިން، މިހާރު މި ޕާރލިމެންޓު ވަރަށް ރިޔާސީ ގޮތެއް މި އޮންނަނީ.

މިހާރު ވިދާޅުވާ މި އޮންނަނީ ނަގައިދީ ވާ އިންސާނިއްޔަތުގެ. މިހާރު އިންސާނިއްޔަތު ޤާނޫނު ރައްޔިތުންނަށް ވެސް މިދީ

ވެސް އިތުރު އެއްޗެއް. އެހެންވީމާ، އެ ވާހަކައިގެ އޮތް ފަރުދީ އޮންނަން ރިޔާސީ ކަމަށް ނުވާނެ. އެ ޖަވާބުދާރީ

އެހެން އެ ރައްޔިތުން، އެ ކުރިން ހި ދައުލަތުގައި. ޤާނޫނު ނަގައިދީ ހިމެނޭ ފަރާތުން އެކަނި ހަމަ އެކަމަށް ދަ

ބޮޑު 20 މީހުން ވެއްޖިއްޔާ ހަމަ ބަރާބަރަށް އެ ކަނޑައަޅާ އަދަދެއް ކަނޑައަޅާފައި ހަމަ ދޫނުލި ނުންތޯ އެ. އެއީ މުސްތަޤުބަލުން ވެސް އެމީހުން ދައްކަންޖެހޭ ނުދޭތޯއޭ މިއަހަރު ލޯނެއް ދައްކަން އޮތް ފައިސާއެއް ވެއްޖިއްޔާ. އެހެންވެ ނޫން މިއަހަރު 2000، 01 ޖެނުއަރީ 2009 ފެބްރުއަރީ، 2010 ފެބްރުއަރީ އެ ލޯނު ދައްކާފައި އޮތް ބަޔަކަށް މިއިންނަށް ނުދެވޭނެ ފައިސާކަންފައި އޮތްގޮތުން ވެސް. އެހެންވީމާ، މި ބޯޑުތަކުން ހަމަ ސްޓޭޓްމެންޓް ވިދާޅުވެފައި މި އޮންނަނީ ނުދެއްކިވާ އިންޓްރެސްޓްގެ 50% އެ. އޭގެ ފަހަރަކު ބަރާބަރަށް އިންޓްރެސްޓް ދައްކަމުން ބަރާބަރަށް ލޯނު ދައްކަމުން އަހަރަކު ބައިކަށް މީގެ އެއްފަހަރު އަދި އެއް ނުލިބޭނެ އެ. މިއީ ވަރަށް ބޮޑު އަދަދެއް ހިސާބުކޮށްލާފައި އޮތީ، 34 މިލިއަން ރުފިޔާ. އެހެންވީމާ، 34 މިލިއަން ރުފިޔާ އަދި 50 މިލިއަން ރުފިޔާގެ ތަފާތެއް. ދެން އޮންނާނީ ބައްލަވާ ގޮތުގަނޑެއް ކަމަކަށް 15 ވަރަކަށް މިލިއަން ރުފިޔާ އެހެން ކަންކަމަށް ބަހަން. އެހެންވީމަ، އެއާ ބޮޑު ތަނުގަޔަށް މިކަން ހަމަ އެ މީހުން ތާރީޚުގެން ލޯނު ދައްކަމުންދާ ބަރާބަރަށް އެއްފަހަރު އެޅުއްވި، އެއީ ޕްރޮޕޯޝަނަލް އެހެން އެ ހެއްދެވީ. އޭގައި ކަން ވިސްނުންފުޅެއް ގެންގުޅުއްވައިދެންވީ އެ. ދެން އަދިގަނޑު އޭގެ މި ބޯޑުތަކުގެ ދެވަނަ ނުކުތާގެ މަދަނީއެއް ޕްރޮގްރާމްގެ ވާހަކަ ދަންނަވާލައިލީން. ދެން ހަމައެއާއެއްކޮށް ތިބޭވަނަ ނުކުތާގައި މި ވިދާޅުވެފައި މި އޮންނަނީ މި 4 މިލިއަން ރުފިޔާ ދައްކަން ހަރަކާތްތެރިވެފައި އެބަ އޮތް ލާރި މަސްއޫލިކަން ތަޢާރަފު ކުރުމަށް ބޭނުންވާ. މި ބޯޑުތަކުގެ ސިޔާސަތު ލާރި މަސްއޫލިކަމާ މި ކަންތައްތަކާއި މިއީ ހަމަ އެކަމާ ތަނަވަސްކޮށްދޭނެ ހަމަ. ހަމަ ކޮއްލިއަކަށް މި ދެންނެވި ދެމިގެން އައި ޓްރިބިއުނަލްގެ ދަރުން އައިސްކޮށްދޭނެ ނޫނީ ޕްރޮފެޝަނަލް އެހެން ހައްދަވާފައި އެ އޮތީ. ދެން އަދިގަނޑު ހަމަ ދަނޑުވެރިކަމާ ބާރު ގެންނަން. ދަނޑުވެރިކަމާ ބާރު ގެނެސް ވެސް މި ބޯޑުތަކުގެ މިން ނުކުތާ އެއް ހަރަކާތްތެރިވެފައި އެބަޔޯ. އޭގެތެރޭގައި މިހާރު އޭގައި ވެސް ހަމަ މަދަނީއެއްގެ ވާހަކަ އެބަޔޯ އިސްލާމް. ދެން އެހެންވީމާ، އެއީ ކާމިޔާ. ދެން މިގައި ދަނޑުވެރިކަމުގެ ކުޅަދާނަކަމުގައި މި އޮންނަނީ ކުރިއަރާފައި ނުވަތަ ގުޅުއްވައި ގާތްކޮށްދެވޭ. އޭގެތެރެއިން މި ފައިސާ ދަރަނި 40 ދަނޑުވެރިކަމުގެ ކުރިއަރާފައި ނުވަތަ ގުޅުއްވާދީ. މި ހަރަކާތްތެރިވެފައި އޮތް ގާތްވާ ވަރަށް އާމްދަނީ ގާތްކަން މި ކަންތައް ކުރުމަށް ކަނޑައަޅާ ގާތްކަން ހަރަކާތްތެރިވެފައި މި އޮތީ. އަނެއްކާ މި ބޯޑުތަކުގެ ޖަވާބުދާރީ ޕްރޮފެޝަނަލްގައި ބައިވެރިވުމަށް ދަށްވާ ގާތަށް. ދެން އަދިގަނޑު ނޫނުގެ ގުޅުއްވާ ހިފެހެއްޓުމަށް އައިޖެންޑާގައި ކުރާނީ ވެސް. ހަމަ ކުއްލިއަކަށް މިން މީހުން އެއްވެފައިވާ އައިސްގައި. މި ދެންނެވި ކޮންމެވެސް ކަހަލަ އެ މީހުން ވެސް އެ ގުޅުއްވާ ކިޔައިގެން އެ މީހުން ވެސް އޭގައި އެކަމުން ޖެހޭތަވާނީ ގާތްކަން ނޫނެކޭ އެންމެންނަށް. އޭގެ ބަދަލުގައި ހަމަ ޕްރޮފެޝަނަލް ހަމަ ދަނޑުވެރިކަމުގެ ފާޑުކިޔުމަށް ކޮށްދެއްވުން ދަތިކުރުމުގައި ކުރިއަށްގެންދަވާ ހަމަ އެ މީހުންނަށް އެ ގޮތް އަދި 20 ރުފިޔާ ނަގަފައިވާ އެ ގާތަށް ނުހައްދަވާ. މި ބޯޑުތަކުން މިކަން އިމްތިޔާޒުތަކެއް ފަހަރެއްގައި ގާތަށް ޕްރޮޖެކްޓް މީހުން ހަމަ ބަރާބަރަށް މި އޮތީ. ވަރަކަ އަދި ދަސްކުރަންޖެހޭގެ ތިޔަނބޭ އަދި ޕެނަލް ފޯރި ބަޔަކު މި ބޯޑުތަކުން މިކަން ކުރުމަށް ފަހަރަކުވެސް ފޯނު ހަމަ ގުޅުއްވައިގެން އެބަ ތިބީ. ދެން މި ބޯޑުތަކުގެ ދަނޑުވެރިކަމާ ބާރު ބަޔެއް 4 ވަރަ ނުކުތާގައި ހަރަކާތްތެރިވާ

މި ކަމަށް ވެސް މި ސަރވޭއިން ވެސް އަންދާޒާ 1 މިލިއަން ރުފިޔާ މި ބަޖެޓުގެ އެޑްމިނިސްޓްރޭޓިވް ކޮސްޓަށް. މި ވެސް އެއް މިލިއަން ރުފިޔާ ވަރަށް ބޮޑު އެއްޗެއް އިނގޭތޯ. އެއީ މިހާރު ސަރުކާރުން މުސާރަ އެބަ ދެއްވާ. އާދައި ވިދާޅުވެފައި މި އޮންނަނީ އިތުރު މުވައްޒަފުން، މުވައްޒަފުންގެ އިތުރު ގަޑި، ކޯއްމެ ފައިސާ އަދި އެހެނިހެން ހަރަދު. މި ކަންތައްތަކާ ސަރުކާރުގެ މުވައްޒަފުން މި ކަންތައްތައް ކުރުމަށް މުވައްޒަފުން ތައްޔާރުވެފައި މި ތިބީ. އެ މީހުންނަށް މުސާރަ މި ދެނީ. އިތުރު ގަޑި މަސައްކަތް ކުރަންޖެހޭ ކަމަށް ވަންޏާ އެ މީހުންނަށް އިތުރު ގަޑީގެ ފައިސާ ލިބޭގޮތް އެބަވޭ. އެހެން ހުރިހާ އަންދާޒާ މިގޮތަށް ބަޖެޓްކޮށްފައި މި އޮންނަނީ ވެސް އެ މީހުންނަށް މި ދޭނީ. އެހެންވީމަ، ފިނޭންޝަލް މިނިސްޓްރީ އިން މި ކަންތައްތަކުގައި މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި މިކަން ކުރާ ބަޖެޓުން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން 50 މިލިއަން ރުފިޔާ ދޫން ދޫކުރުމާ އަންދާޒާ އާދޭގުޅިން ފިނޭންޝަލް މިނިސްޓްރީ އަށް 1 މިލިއަން ރުފިޔާ އެއީ ޕްރޮޕޯސަލް އެހެން މި ހުށަހަޅަނީ. އެ ހަމަ އެންމެ ރަނގަޅުގޮތުގައި އޭ. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ.

މިނިސްޓަރ އޮފް ފިނޭންސް އެންޑް ޓްރެޜަރީގެ ޕާލަމަންޓް ސެކްރެޓަރީ އަބްދުﷲ ނަސީރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، އަޅުގަނޑުމެން ދެކިގެން ދެން އެ ވިދާޅުވި މަސީހު ކުރެއްވި ސުވާލުތަކަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް ބަލާނަން އިނގޭތޯ. ދެން މިހާރު ސުވާލު ކުރައްވައިފި ބޮންޑު އާއި ގުޅިގެންވެސް އާއި، ޓްރެޜަރީ ކުންފުނި ހަމައެކަނި މި ބައްދަލުވުމުގައި ރަނގަޅު ޕްރެޒެންޓްކޮށް އިނގޭތޯ. މިހާރު އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަނީ މިހާރު ހުށަހަޅާފައި އޮތް ޓްރެޜަރީ ކޮންސެޕްޓް އަސާސްތަކާ އިނގޭތޯ. ކޮންސެޕްޗުއަލް ޕްރޮޕޯޒަލް ދެން ގޮތުގެ އިނގޭތޯ. އަދި އެކަމުގެ ތަފްސީލު ހުރިހާ ތަފްސީލެއް އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް ނުލިބޭ. އެހެންނަމަވެސް، އެސްޓިމޭޓުތަކާ ހަދާފައި ވަކި މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ހުރިހާ ކަންތައްތަކެއް ހަމަޖެހޭ އަޅުގަނޑުމެން އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިހާތަނަށް ލިބިފައި ހުރި މައުލޫމާތުގެ އަލީގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް އިނގޭ ބޮޑުކަ އަށް ކޮމިޓްމަންޓް އާއި، ޕީއެސްއައިޕީގެ ކޮންޓްރެކްޓުތަކާ ހަމަ ޕޭމަންޓުތަކައި ހަމަ ޑިސްކަސްކުރަން. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހަމަ ވަރަށް މަދުން ކަންކަމުގެ އަންނަނީ ދެއްތޯ އެހެން ބޮންޑުކަން މައްސަލަ އެއް ވެސް އަންނަނީ. ނުވެސް އާދޭ އިނގޭތޯ. އަންދާޒާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އިނގޭ ބޮޑުކަ އާއި ވަރަށް ކޮމިޓްމަންޓް ވާހަކަ ދައްކަވާންދާއިރު ޕާލަމަންޓުގެ އެ ބޮޑުވުމުގެ ކޮމިޓްމަންޓުތަކާއި އަނެއްކަމަކަށް ވަރަށް ބޮޑު އެއްޗެއްކަމައި. އެހެންވީމާ، އެއީ އަޅުގަނޑުމެން އެ ދެ ދާއިރާއިން މަޢުލޫމާތު ހޯދަން އިސްކަންދީފައި. ކޮންމެހެން އޭގެ މާނައަކީ ދަ މި ވިދާޅުވިހެން ކޮންމެހެން އެހެން ބޮންޑުތަކުން ނަގާފައި ހުރި މިހާރުން އާދައި ނުހިފުމުން އެކަ ނުނުން އެއްގޮތަކަށް ވެސް. އެހެންވީމާ، ކޮންސެޕްޗުއަލް ޕްރޮޕޯސަލް އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވާލީ މިވަގުތު އޮތީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު އެއްމިތުރުކުރަން އާރާ ހިސާބުން އެ ސްޓޭޖަށް ޖެހޭ ދިޔުމުން ކަމަކު އިނގޭތޯ. ދެން ކުރިން ވަކިގޮތަކަށް ކަސްޓަމަރުންގެ ވާހަކަ ވިދާޅުވެލައްވާތީ އިނގޭތޯ. ދެން އެކި ޓަރަމްތަކާ ބޮންޑުތަކާ ކޮމިޓްމަންޓް ދާއިރާއިން

ކުއްލިއަކަށް އައިކަމެއް ނޫން އަދި އާ ކަމެއް ވެސް ނޫން ޙާދިޘާގައި ކުރިން ނުކުރާ ކަމެއް ވެސް ނޫން. ކުރަމުންދާ ކަމެއްވެސް ވެ. ދެން އެހެންނަމަވެސް، މިހާރު މި ފެނިގެންއުޅޭ ގޮތަކީ މަސްވެރިކަން ކަޅުބިލަމަހުގެ މަސްވެރިކަން ވަރަށް ބޮޑަށް ދަށަށް ގޮސްފައި އޮތް ދުވަސްވަރެއް މި ވޭތުވި ދިހަ ފަނަރަ އަހަރުގެ ތެރޭގައި. އެހެންވީމަ، ދެން ހަމައެހެންގެ އަޅުގަނޑުމެން ދައްކަމުން މި ދަރުސް ރާއްޖޭގެ އިޤްތިޞާދީ ސަރަހައްދުގައި ކުރެވޭ ކަންނެތި މަސްވެރިކަން. މަސްވެރިކަން ފޯސްއަރުޖު ކުރާ ވާހަކަ އަދުގަސްދުވެސް ދައްކަމުން މި ދަރުސް. އެއީ ވާހަކަ އަހަ އީ-ޒެޑްގައި މަސްވެރިކަންކުރާ އުޅަނދުތަކުގެ ބޮޑުގެ ފަރާތްތަކަށް އެ ދިރިއުޅުމާއި އެކު ހުއްދަތަކާއި ބާޒާރުތަކުން އެ އުޅަނދުތަކަށް އެކަމުން ފޯސްއަރުޖު ކުރަމުން ގޮސް މިހާރު ދެން ނިމުމަކަށް މި އަންނަނީ. އެހެންވީމާ، ނިމުމަކަށް އަންނައިރު އަޅުގަނޑުމެން މި ވިސްނާ ގޮތަކީ ތޫނު މަސް. އެހެންވެއްޖެއްޔާ އެބަޖެހޭ ތޫނު މަސްވެރިކަން އެ މިހުން ކުރިގޮތަށް އެ އިޤްތިޞާދީ ސަރަހައްދުގައި އެކަން ކުރާން ބަލަހައްޓާ އަޅުގަނޑުމެން ވަރުގަދަ ކުރަން ނުވަތަ އެ ބެލެހެއްޓުން އެ ފުރުސަތު ހުޅުވާލަން އެބަ ބޭނުންވޭ. އެހެންވީމާ، އެ ގޮތަށް ވަރަށް ބޮޑަށް މަސައްކަތްކަމަކާ ކުރަމުން މި ދަނީ. ދެން އެންމެ ފަހުގެ އަހަރުތަކުގައި ކުރީގައި ވެސް ތޫނު މަސްވެރިކަން އާދަޔާޚިލާފު ވަރަށް ބޮޑަށް މަސައްކަތްކަމަކާ ކުރެވިފައި އެބަހުރި ފަރާތްތަކަށްވެސް. އެހެންނަމަވެސް، ދެން އެކަމުގެ އެއް ވަރަށް ބޮޑު ކުދިކޮށް ރަނގަޅު ކުރަން. އެހެންވީމާ، އެކަމުގައި ދެން ވަރަށް ފަހުން މިނިސްޓްރީ އިން މިހާރު ޕްރޮޖެކްޓުތަކެއް ކުރިއަށް ގެންދަމުން ދާކަމުގައި ވެސް ވަރަށް ބޮޑަށް މަސައްކަތްކުރެވޭ އެ ކަމަށް ހަމަ ހިތްވަރުދެނިވި ގޮތުން ގޮތްތެރިކޮށް ޕްރޮޖެކްޓްތަކާއި އެއްކޮށް ތަޢާރަފު އަޅުގަނޑުމެން ވަރަށް ބޮޑަށް މަސައްކަތްކުރަމުން ދަނީ. އެއީ ކުރިން މަސްވެރިކަމަށް އިނގޭ ބާވަތްތަކުގެ ރިސޯސް ޝޯ ކޮށް މަސްވެރިކަމާ ގުޅޭ ފޯރުކޮށްދޭނަމަ އެއް ކަމެއް ވެސް ތަރައްގީކުރަމުން އަޅުގަނޑުމެން ފަށައިގަތް ކަމެއް. އެހެންވީމާ، ކުރިން މަސްވެރިކަން އެއިރު ސަރުކާރުން ސަމާލުކަން ދޭން ފެށީ ސަމާލުކަމާއި ކޯސްޓްގާޑަށް ބޭނުންވާ އެއީ ތިރީސް އަހަރަށް ދާއިރު ދެކަމަށް ވިސްނާ މަސްވެރިކަމަށް ބޭނުމާއި ގުޅޭ އަތޮޅުތަކަށް ބޭނުމުން ފަށައިގަތް ތަރައްގީ ހިންގުމުން އެބަ ދަނީ ފުރުޞަތު ދިނުމަށް އެކު ދެކޮޅު. ހިންގުމުން ބާވަތެއް ޖޯލިފަތީން ނުވަތަ ޕްރޮޖެކްޓް ކަމަކަށް ގޮތަކަށް. ދެން މިހާރު ތަރައްގީ ކުރަމުން ދާ ތަރައްގީ ޕްރޮގްރާމެއް ނިންމަން ގެނެސްދިނުމަށް ކުރިއަށް ދާނެ ޕޮލިސީ އެކު ގޮތަކުން ދަށް ބަލަހައްޓާ ވަރަށް ގިނަ ފަރާތްތަކުން ހިންގި މަސްވެރިކަން ކުރާ އިޤްތިޞާދީ ސަރަހައްދުގައި ގުދަން ހިންގާ ފާރު ކަނޑައެޅިފައި ސަރުކާރުން ވެސް ތަރައްގީ ކުރަމުން މި ދަނީ. އެނގޭ އަޅުގަނޑުމެން އެއް ވަރަށް ގިނަ ފަރާތްތަކުން ހުއްޓުވާ މި ފަދަ. އެހެންނަމަވެސް، މި ގޮތަށް އިންޓަރނޭޝަނަލް ފަރު ސަމާލުކަން ދިނުން ކުރިއަށް ގެނެސް ސިޔާސީ ވެސް ފަރާތްތަކާއި ފަރާތެއް ގޮތަކަށް ބޭނުން ދިނުމުގައި އާދަޔާ އަޅުގަނޑުމެން ގޮތަށް ތަރައްގީ ނުވަތަ ބާ ޖާގައިތަކުން އަދިވެސް އެ ސަމާލުކަމާ ކުރަމުން ހުރިހާ ފަރާތްތަކަށް ސަމާސާ ކަނޑައެޅުން ހެދޭ ފަރުވާ އެބަ ގޮތަށް ތަރައްގީކުރުމާ އެހީ ގޮތުގައި ހުށަހަޅައި ކަނޑައެޅިގެންދާ އެ ކަމުން ޖޯލިފަތި ތަރައްގީ ކުރުމުގެ ބިމާ ފަރާތް ބޭނުން ކަމަށް ބޭނުމާއި އެ ވިސްނުންވެސް އެ ކަނޑުވެރިޖ

ވެސް ކޮންސެޕްޗުއަލީ އެތަނުން ގެނެވިފައި އެ އޮތީ. ދެން އެޑްމިނިސްޓްރޭޓިވް ކޮސްޓް އަދާކުރެވެނީ ބޭރުން ޚަރަދުކުރަން ފިޔަވަޅު ދެއްކިދާން ކަންކަމުގެ މި އެޑްމިނިސްޓްރޭޓިވް ކޮސްޓް މި ހިމެނުނު ގޮތަށް މިހާރު ކޮންޓްރެކްޓް އިނގޭ. ދެން ހުރި އެއްޗެއްސަކީ އަދާކުރެވޭ ދެންނެވި އެއްޗެއްގެ އިތުރުން ޚަރަދުކުރަން އަދާކުރެވޭ ފުރުސަތު އަރުވާނަން.

<u>މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިޝަރީޒް އެންޑް އެގްރިކަލްޗަރގެ ޕްރޮޖެކްޓް އިސްލާމިކް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ވާހަކަދެއްކުން:</u>

މިހާރު އަދާކުރެވޭ ދެންމެ މަސައްކަތް ވިދާޅުވި ސުވާލުތަކަށް އަދާކުރެވޭ. މިހާރު މި ބޭންކުތަކުން ބޭންކު އޮފް މޯލްޑިވްސް އަށް ހަމަ އަދި އިތުރުކޮށްދިނީ ދެ މ. ނަޝީދުގެ ޚަރަދަށް ހުރީ. މިހާރު ޕްރައިވެޓް ސެކްޓަރއާއި މިހާރު ބޭންކު އޮފް މޯލްޑިވްސް އާއި، ޑިސިޝަން ކޮމިޓީ އިން މަސްވެރިން އާޓިފިޝަލް މި ނަމާ ޕްރޮގްރާމަކަށް ވަރަށް ގިނަފަހަރު މިނިސްޓްރީ އިން އެންޖީއޯސްތަކާ ވެސް ހުރި. އެއްކަލަ އެ ދިނުމުގެ ކުރިން މިނިސްޓްރީގެ ސިޔާސަތު ވެސް އެބަހުރި ގެންގޮސްފައި. އެކުންވެ، އަދާކުރެވޭމުންނަން ވަރަށް ހަމަ ތަޖުރިބާ އުޅެމުން އަދާކުރެވޭމުންނަން ބޭނުން އިނގޭ ހަމަ މި ޑިސިޝަން ކޮމިޓީ އާއި، ބޭންކު އޮފް މޯލްޑިވްސްކަން އަސްލުގައި ހަމަ ގިނައީ އަސްލު މި ކަމުގައި އުޅޭ. ދެން އެއްވެސް ކަހަލަ ގޮތަކަށް މިނިސްޓްރީ އަށް ނަގާ ޝަރުކާ އެއް ވެސް އައިސްފައެއް މިކަހާ ގޮޅި ގޮތަކަށްކަމެއް އެހެން ބޭންކުތަކުން މަސްވެރިކަން ދިރިއުޅުމުގެ ހުރި ވާރަކަން އަދާކުރެވޭމުންނަން ފުރުސަތުތަކާ ގޮތުގައި. ދެން އެޑްމިނިސްޓްރޭޓިވް ހަރަދުގެ ގޮތުގައި އެއް މިލިއަން ރުފިޔާ ޖަހާފައި. ޝަރުކާތްތަކުގައި އަދާކުރެވޭ ވެސް އެ ޖަހާފައި ހުއްޓާ ފަސް. އަދާކުރަން ފުރުސަތު އަދާކުރެވޭނެ އެ ވަރު ހެޔޮ. އެއީ އެކުން މި ދެންނެވި ޝަރުކާތްތަކުގައި މިނިސްޓްރީގައި އެ ދިވެހި މުވައްޒަފުންނަށް އެ ދިރުން ދުވަހަށް ހުރަސް ހުރުމުގެ މަސައްކަތްތަކާއި މަސްވެރިއެއް ކަމުގެ ޝަރުކާތްތަކުގައި ތަޢުލީމީ ބަޔާން ކުރެވިދާނެ އެކަހަލަ ކަންތައްތައް ހުރިހާ ބިލު މުވައްޒަފުން. އަސްލުގައި އަދާކުރެވޭ މިހާރު އަދަދުތަކެއް ބޭނުންކުރުން 200 މިލިއަން ރުފިޔާ ބޭނުމަށް އޮތީ އަސްލުގައި ދައުލަތުގެ މާލިއްޔަތުގެ ޓްރަސްޓް އެއްބަސްވުން އޮޅުވާލުމަކާއި އެއްބަސްވުން އަދާކުރެވޭމުން އެ ބަޖެޓްބަރަން ބަޔާ އެ ކަމާ ބައްޔާ މިހާރުނަން ފައިސާދީ ހަމަ ކަމަށް ވެއްޓިއްޔާ ވަރަށް ގިނަ ވަގުތު ވަރަށް ބޮޑު ސިސްޓަމްތަކުގެ ބޮޑެތިން މި ދާންދެނީ. މިހާރު 2008 ވަނަ އަހަރު އަދާކުރެވޭމުން ދެކުރި ސަބްސިޑީގެ، ބޮޑުގެ ސަބްސިޑީގެ 100 މިލިއަން ދެކުރުމުގައި ވެސް އަދާކުރެވޭމުން އޮތް ހަމަވީ އޮތް ކޮންޓްރެކްޓް ބެލެހެއްޓުން އަދާކުރެވޭމުންނަން ގޮތުގަނޑަކަން އަދެއްކަ ތަކެއްކަ ރުފިޔާ އިތުރަން 2009 ވަނަ އަހަރު ބޮޑުތަކައި އަދާކުރެވޭމުންނަން ހުރަސްއަޅަން. މި ދެންނެވި އެއީ އަދާކުރެވޭމުންނަން އެބަޖެހޭ އެ ކަމަށް ވަކި ސުޕަވިސް ލިބޭން. އަދާކުރެވޭމުން މިހާރު އަސްލުގައި ވިސްނާލި މި ގޮތަށް 100 މިލިއަން ރުފިޔާ މިހާރު ލިބޭގޮން ވާހަކަދައްކާލުން ކަމަށް ވިއަސް ބަޖެޓުގައި އެ ހުރިހާ އެ އަނބުރާ މަސްވެރިން އެ ސަބްސިޑީ ސުކުރު ބޭނުއިރަށް އަސްލުގައި ވަރަށް ގިނަ އަދަދަކަށް އަނގާނީ މިހާރު. ދެން އަސްއެކާ އެ މިހާރުނާ ޖެހޭކަމަށް ވެސް ހަމަ ވަކިން

ހަމަ ހުއްޓުވާކަން ވަކި ބަޔަކު ތިބެނީގެނޭ. އޭގެ ވާހަކައާ އަސްލުގައި މިނިސްޓްރީ ހެދުން ތަޢާރަފްކުރުމުގައި ނުވޭ.
އަސްލު މިނިސްޓްރީގައި ސަބްސިޑީ ދޫކުރާކަން ނޫން ބަޔަކުވާގައި ނުދިޔަކަން ވަކިކަމެއް މިހެންނެއް. އެކި ކަންކަމަށް
މިހެން ތިބޭނީ ހަމަ. ތިބޭއިރު ސަބްސިޑީ އަށް ލިބިގެންނާ ހަމަ ވަކިން ހުއްޓުވާކަން އެކަމަކު އެބަ ހުންނަނީއޭ.
ދެން އަޅުގަނޑުމެން އިސްލާމް ގަވައިދު ވަނީގެ ހިނާ ތަޢާރުފުވެގެން މިނިސްޓްރީ އިން ހުންނާނީ ވެފައި. އެއީ މިސާލު
މަސްވެރިކަން، އެންމެ ކުޑަމިނުން ކަމުގެއްސުރު ގޯތިތަކުގެ އިން ހަދަންގޮތް ގޮޅިތަށްމުދަލާއި އަކީއަމިއްލަ ވެސް އަޅުގަނޑުމެން
ހުންނާނީ ތަޢާރުފުކޮށްފައި. އެއީ ކުރީގެ ތަޖުރިބާ އަދި ބަލާފައި. އެހެންވީމާ، އެއް މިފަހަރު ރިޔާސަތު އާރުގައި
އަންގާރަކޮށްފައި އޮތުމަށް. ދެން އަދި އާރާއިޝްރަމް ދަންނަވާލަން ބޭނުންވާނީ، މިހާރު ސަރުކާރުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް
ގަޑިއިރުން ފަސްކުރަމުން ފަސްލުގައި އިންނަ ބަޔަކުގައި ވެސް އަޅުގަނޑުމެންގެ މުސާރަ މި އަހަރުގެ ނިޔަލަށް
މަސްވެރިކަން، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދެ މިދިޔަ ރިޔާސަތު މިހާރު ވެސް މަދުވެ އަޅުގަނޑުމެން ފަޅުސްޓު ކުރާއިރު.
އެކަމަކު، އަޅުގަނޑުމެން އަޅުގަނޑުމެންގެ ބަޖެޓުގެ ތެލުއިން އެބައި ފައިސާދަނީ އަޅުގަނޑުމެން މި ރިސޯޓް
ތެލުއިން. އެކަމަކު، ސަބްސިޑީ އަށް މަސްވެރިކަން އިތުރު ވަގުތަށް ބަޔަކު ނަރުގެން މަސައްކަތް ކުރަން ނޫނީ އެ
މިހެންގެ ފޮނު ހަރަދަށް ނޫނީ އެހެން ކަންކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން ދޭ ކަމަށް ވެއްޖެއްޔާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އަނެއްކާ
އަޅުގަނޑުމެންގެ ރިސޯޓް ތެލުއިން އަޅުގަނޑުމެން އެއްގަމުކަން ވެސް އުއްމީދުކުރަމުގައި ނުވާ ހަރަދުކުރެވޭނެ އަސްލު މި
ކުރަންޖެހޭ. އެހެންވީމާ، އެ އެއް މިދިޔަ ރިޔާސަތު ޖަހާގައި އާނދީ އާރުގައި. ދެން މި ދަނޑުވެރިންނަށް އެއްކަލާ ދޭ
ފަންގައި ކުޑަރޭޓްވެސް އޮތީމަ. ދެން، އަޅުގަނޑު ދަނޑުވާރެން ބަރުންވާ އަސްލުގައި މި ކުޑަރޭޓްވެސް އަދި އަސްލު
ވަރަށް އުނދަގޫ މަރުޙަލާ އެއް އަޅުގަނޑުމެން އަސްލު ކުޑަރޭޓްވެސްމަކަން ދަނޑުވެރިންނާ ޖީލުކުރުން ވަރަށް އުނދަގޫ
ކަމަކަށް ވެނީ. ދަނޑުވެރިންނަށް މަސްވެރިންނާ ހިފާގެން އެއްވެސް ކަހަލަ ރަޖިސްޓްރީ އެއް ނެތް ބައެއް. މިހާރު
މަސްވެރިން ފެށިއްޖާ ބޭނުމީރުން މިފަހު ޢާފިއްޔަތު މި މަސްވެރި މީހާ ރަޖިސްޓްރީ. އެކަމަކު، ދަނޑުވެރިން
ފެށިއްޖާ މިހާރު މިސާލަކަށް، ގިނަވަރު ކަހަލަ ރަންދަނުގައި ގޮތް ފަހަރުގައި އެ އޮންނަ ހުސްބަން އެއްކޮށް ދަނޑު
ހަދާމުން ހަދާމުން ޖޭސްފާނަ އެ މިހެން. އެހެންވީމާ، ވާޖިބު އެ ދަނޑުބަޔާ ވެސް ބަލާބަލަން ރަޖިސްޓްރީކުރުވުމުގައި
ހުންނަ ބައިބައިއް ނޫން. ދެން ކުޑަރޭޓްވެ ކޮށްގައި މި ވާޖިބު މިހާރު ކުޑަރޭޓްވެސްއެއް އަސްލުގައި މި ޒާތުނޑުއް
އެކަމަކު ގާއިދާއް ވެސް ނަމަ. އެހެންވީމާ، އެވެސް އަޅުގަނޑުމެން އެބަޖެހޭ ކޮންމެވެސް ޖަވާބު ފޯރުކޮށްދޭ
ކުރެވެން. އެހެންވީމާ، އެ ހުރިހާ ޖަވާބު ވިސްނާލައި އަސްލު ކުޑަރޭޓްވެސް އެ ގެނެސްގައި އެހެރީ. ދެން
އަޅުގަނޑުމެން އެ ދޫކުރުމުގައި އިދާރީ އިންތިޒާމުތައް ވަރަށް ރަނގަޅަށް ހަމަޖެހިގެންދާނެ ތިޔަން ކޮންމެ ޖަވާބު
ސަބްސިޑީ ދޫކުރާ ޖަވާބެއް ވިދާޅުވި.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ވާހަކަފުޅުގައި ނަޝީދުގެ އަބްދުﷲ އަދި ޢަރިއަސްދު އިސްލާމީދީ ކުރީގައި އެދުވެފުމުގެ ފުދުނުބަޔަށް އަރާ ބަޔާޒާ
އިސްލާމީދީ އެއީ. އިތުރުކޮށްދެވަން އަޅުގަނޑު ޝަރީޢަތަށް ދު ފަރުމާކުރުވާ އަޅުގަނޑުމެން ކަމަށް އިތުރުކޮށްތަކަށްދޭ
އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް. ނޫން ސާފުއް ސާފު. ވަރަށް ނެތޭ. ސުވާލުއް ތެރެއަށް ވިދާޅުވި ވާހަކަފުޅުގައި ޢަރިއަސްދުގެ
ރަޖިސްޓްރީ އޮތް މިނިސްޓްރީގައި ފިޝަރީޖް ރަޖިސްޓްރީގައި އޮތް މިހާރު އެއަށް. އެބަހުރި ސުވާލު އަޅުގަނޑުމެންގެ
އޭގެ އެހެންވީމާ، ނުވޭ. އެއްބަސްވެ ކުރިޔަކަށް އަޅުގަނޑުމެން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދީފައި ފައިސާ އެ ގޮތަށް އޮތް
މާރޭގައިދެ އެއް ބޭނުނަ އެހެން ވިދާޅުވި ދެން ދަށްނަވާތީ. ރެކޯޑްކުރުވާ ހަމަ އަޅުގަނޑު ކަމަށް އޮތް ސުވާލު
ވާހަކަފުޅުގައި މަސީހުގެ ދެން ވާހަކަ. ލިބޭނު މަޢުލޫމާތު އޮތް ނުލެއްވި ފައިސާ މައުލޫމާތު އެ ޗީސިންގ އާއި
އަދި ބޭނުމާއި ހަމަ އަދި ބޭނުމާއި ސޮފްޓް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކޮއްލެވޭ. ބޭނުމުތައް އެހެން ވިދާޅުވި
އެއީ ނޫނީ. ކުރެއްވިއްޖެ މަސައްކަތްތައް އޮއްވާ ހާސިލްވެން ރިޕޯޓުތައް ބޭނުމުތަކުގެ ހުރި މިހެން އޮފް.އެސް.ބީ.ސީ،
އޮވަރކަން ލިބޭނެ މައުލޫމާތު އެ ވަނީ ކަމަށް ނަމޮ ހުއްދަވާ އަދި ބާރުވެރިން ދީ އަޅުގަނޑު އަދި ހަމަ
ޗީސިންގއިން ހަމައެހެންމެ ކަމެއް. އެދޭ ބޮޑަށް ވަރަށް އަޅުގަނޑުމެން ފުރިހަމަކުރަމުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް
އާއި އެހީހުންނަން ފޮނިވަރަކު އެ ނުލެއްވިފައި ތަރި ހުރި ނުލެއްވިފައި މަސްވެރިންނަށް ތަރި، ހުރި ނުލެއްވިފައި
ދަންނަވާނީ މި އެހެން އަޅުގަނޑު އެއީ. އޮތީ. ނެން މިނިސްޓްރީ މި ގެރެންޗީއެއްގެ ކާލޯގަތުގެ ބޭނުންކުރެ
ގެސްޓްހައުސް ދަރާ ބޭނުން ފޮރުވަން އަސްލު އޮޅުމެއް ދައްކާފައި ހަމަ އެއްޗެއް ހުރިހާ ގުވަރމެންޓުގައި
މުއަށަށް ނަމަ ދަރުމަވަންތަ ވަރަށް މިހާރު މަސްވެރި ދެންނެވީ މި ވަރަށް އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންނަން. އެބަދުން
އާންމުން އިން ފައިސާ މި ނުވާ ބޭނުއް އަޅުގަނޑުމެން އެހެންވީމާ، ހުންނަނީ. ލިބޭގައި ފޮނިވަރަކު އެ އެމަކަން
ދަނީވީ. ވެގެން އެއީ މި ތަކުގެ މަސައްކަތް ހިލާފު ފޮތްތަކާއި އެ އާދަގެ މަސައްކަތް ވާހަކަ ގެއްލުމެއް
ވަރަށް ބޭނުންކުރެވޭ މިއިންތިޚާބު ބައެއް ދެން ނޫން. ބައިވެރިވީ ބަހުސްގައި މި އަޅުގަނޑު އެހެންވީމާ،
އެ ދެންނެވި މި އެހެންނަމަވެސް، ބައިވެރިވުން. ބައިނަލްއަގުވާމީ މިކަހަލަ މިހާރު އިންނަ މިހާ ޤާނޫނާ ވޯސަކަ
އަޅުގަނޑު ޖަރިމަތައް ހަމަޖެހިފައިހުރި ހިފޭ އަޅުގަނޑުމެން އަދީގައި ވާހަކައެއް ދެއްކި ބޭފުޅުން
ނުވޭ. ބޭނުމެއް ޖަވާބު ވާހަކައަށް ދެއްކި މި އަޅުގަނޑު ކަށަވަރު ޖަވާބު އެއަށް އެހެންވީމާ، މި. ހަމަޖެހިގެން
ކޮޅަށް ކަމަށް ދެންނެވީ މި އަދި ދެންނެވީ. އަޅުގަނޑު ހެދީ ސަރުކާރަށް ބޭފުޅުންގެ ދީ ތީ އެހެންނަމަވެސް،
ދެން ކުރެވޭނެ. ކުރިއެރުމުގެ ގޮތެއްގެ ކޮންމެ ދެންނެވި ކަހަލަ އެއްވެސް އަޅުގަނޑު ހަމަ ކުރުމަށް ރިޢާޔަތް
ކަމަށް ކަމަށްވާތީވެސް ހިނގާދިއުމަށް މި ދަނީ އެހެން ހަމަ ބޭފުޅުން ގިނަ މި ގެންދަވާ ބަޖެޓު މި ކުރިއަށް
އަދި ނިމިގެން. ބަހުސް ބޭނުނީ އަޅުގަނޑު އެހެންވީމާ، ދެއްވާ. ކޮންމެވެސް ދަނީ މި ދެން ނޫން ކުރިން
ނިންމަވާނެ ބައްދަލުވުމުގައި މި ގައި 10:30 އަޅުގަނޑުމެން ބަޔާން. ކުރައްވާ ޗެއަރ ވަގުތު ވަރަށް ނިމުނީ.

ބަލައިގެން، މި ޙައްޤާ ވަރަށް ބޮޑަށް މަޤުބޫލު ކުރައްވާތީ ހަރުގާގެ ދެވަނަ ފުރުޞަތެއް ޢަބްދުﷲ ޢަބްދުއްރަޙީމް ފުރަތަމަ ފުރުސަތު އެދިވަޑައިގެންފައި އޮތީމަ ދިޔައި ދެން އަޅުގަނޑު ފުރުސަތު ދޫކުރީން. އެއީ އަޅުގަނޑު މި ޤާނޫނުގައި މަސައްކަތް ކުރަމުން ދާއިރާގައި ބަލާނަން ފުރަތަމަ ފުރުސަތުން އެދިފައި މިއީ ބޭފުޅުންނަށް ފުރުސަތު ދިޔައި ދެން ފުރަތަމަ ފުރުސަތު ދޭން. އެއީ އެންމެންނަށް ވުޒާރާތަކާއި އަޅުގަނޑަށް ފާޅުގައި ދޭން އިންނަ ގޮނޑިގައި އިނދެ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ޢަބްދުﷲ ޢަބްދުއްރަޙީމަށް ފުރުޞަތު އަރުވާނަން.

<u>މާފަންނު ހުޅަނގު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުﷲ ޢަބްދުއްރަޙީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ މުޙްތަރަމް. އާދެ، ޑރ.ޢަބްދުﷲ ޝަހީދުގެ އިސްލާމިކް ޖަރީދާތަކުން ވެސް ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރު ދަންނަވަން. އަޅުގަނޑުމެންގެ ކޮމިޓީ އާއި ބައްދަލުވުމުގައި ވަޑައިގެންނެވި. ދެން އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލުތައް ހަމަ އަމާޒުކޮށްގެން ބޭނުންވޭ، މަސްވެރިކަމުގެ މަސްވެރިންނަށާއި މަސްވެރި ދޯނިފަހަރު ދުއްވާ އާވެރިންނަށް މި ދެން ކަނޑައަޅާފައިވާ ސަރަހައްދު ދިގުމުގެ މި ބޭފުޅުން އެބަ އަހާ މިއަދުވެސް އެމްޑީއެން ވާނީ ދުވަސްކޮޅަކުން ބަދަލުކުރާނެ ހޯދަނީ މަސްވެރިކަމާއި ގުޅޭ ބަހުސްތަކުގައި. އެހެންވީމާ، އެއީ ބަޖެޓުގެ ސުވާލުތައް އަހަން މި ދެންނެވި އަސާސީގައި މި
އާދެ ދޯނިފަހަރުގެ ބޮޑުބައި އެބަހުރި ހަދަން ފަހަރުގައި ނުނިމި ހުރި އާދޯނިފަހަރު އެއްބޮޑު ގޮތަށް އަދި ރިޕޯޓަކަށް ނުބައި
ހުރި ކަނޑުގޮޅި، ކަނޑަށް ނުބައި ހުރި އާދޯނިފަހަރު މިހެން ހުރި އެއްކޮޅަށް ހުރިމަ. އެހެންވީމަ، އެ ވަރުގެ
ތަފާސްހިސާބުތައް ބަލަހައްޓާ މި ގޮތަށް މި ބޭފުޅުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފޯރުކޮށްދޭ މި އަދި ނުނިމެނީ މި
ދުވަހުވެސް ކަނޑަށް އެއްކޮޅަށް ހުރި ދޯނިފަހަރު ހުރި ބަނދަރުތަކަށް އަދި މަސްވެރިކަމަށް ވެލާނެ މަގު ނުދާތީ ހުރި ދޯނިފަހަރުތައް
ހުރި ވަރަށް ބޮޑު ކަންތައްތައް ފެނޭ އެބަހުރީ. އެހެންވީމާ ކަމަކު އެއް ބޭބޭފުޅުން މަސްވެރިން،
ސަރުކާރު އިން އެބަހުރި ނުރައްކާ ގޮތަކަށް ބައިބަންޑުވެފައި ހުއްޓަސް ހިއްސާވެފައި އިނގޭތޯ. އެއީ ފުރަތަމަ ސުވާލަކީ.
ދެވަނަ ސުވާލަކަށް އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން އޮތީ، ދެކެވޭ ސަރުކާރު ބުނުމުގައި އިތުރު ކޮމިޝަނުގައި އެކަށް އޮތް.
އަޅުގަނޑަށް ހިފާ މަސްވެރިކަމުގެ ފެށިގެއި އެނގޭ ބޭނުންކަމަށް ވަސީލަތް ނުހީ މަސްވެރިކަން ކުރިއަރުވާނެ ކަން.
އެހެންވީމާ، މި އިތުރު ފައިސާ މިއީ ގޮތުގައި ކަމަށް އެއް މިއަދުވެސް ހުރިހާ ދީފައި އެބަ މިއަދުވެސް ހުރިހާ ދީފައި އިން މި
ބޭފުޅުންގެ އިތުރު ހުރި ކަމެއް ހަމަޖެހިގެންދާތީ އޭ ބެލުމަށް ސަރުކާރު ދިރުން. އެހެންނަމަވެސް، ބެލުމަށް ސަރުކާރު
ބެހެއްޓެނީ މި ހަމަޖެހުނީސް ބަޔަކު ބޭނުމަށް ކުރިއަށް ގެންދާ ފަހަރުތަކެއް ދެވޭގޮތް ހަމަ ހަރުކަށި ކޮމިޓީ ރަނގަޅުގެ
ކަމަށްބަލަނީ. އަދި ވެސް ދިވެހިރާއްޖޭ ބަޔަކު ކަމަށްބަލަނީ. އެއީ އިންތިޒާމުތަކެއް ވަގުތު ގެންދާން
ކަމަށްބަލައިފި އެކަމަށް ޖަނަރަލަކާ މަސްވެރިންނާ ދާނެ ހާލަތު ބާއްވަވައި މި ދުވަސްވަރު ކަމަށްބަލައިފި ކަމަށް
ވާތީވެ އެހެންވީމާ، މި ބޭފުޅުން އިތުބާރުކޮށް އެއް ދިޔައިން ހަމަޖެހިލާ ދަޢުވާކުރަނީ ބޭސްޓް ޓާސްކް ގުޅިގެން
ހިނގައިގެން ނަގަން ޖެހޭ ދާއިރާ ޤާނޫނުތަކުން ހަމަ މާލޭގެ ޖަޒީރާ ރާއްޖެ ހިތަހަތުގެ ދެމަށް ކަވާނީ ދިވެހިންނަކީ.

އަޅުގަނޑުމެން މި ޚަރަދުތަކާ، ދާ އަށް ފީރާކޮށް ޓިކެޓް ހަދަންޖެހޭ ގޮތުން ބަޔާންކުރުމުގެ މިކަމަށް ދުނިއްޔާ ސާފުކޮށްދެވޭން ބޭނުން. އަޅުގަނޑު އަބަދުވެސް ވިސްނަމުން އަންނަނީ މަސްވެރިކަން ސިފަ މަސްވެރިން އަތުން މަސް ގަންނަ ފަރާތްތަކުން މި ސަބްސިޑީ ދެވޭނެ ގޮތެއް ފުރުޞަތުދެވޭން ދިއުން. މިހެން މި ދެންނެވި މިސާލުތަކުން، މިގެ ކުރިން އެބަހުރި މިފަދަ ތަޖުރިބާ ވެސް ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް ދުވުގެ މުއާމަލާތަކާއި ހިސާބުން. މިއީ ހަމަ ސަރުކާރުގެ ބޮޑެތި ކޮންފަރެންސް ސަރުކާރާ ހަމަ އެހީއަށްވެގެން ހުރިހާ ކުރުމަށް. އެހެންވެއްޖެ ކަމަށް ވަންޏާ އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ޚަރަދުތަކުގައި ދިވެހިން މި މަސްވެރިކަމުގައި ބޭނުންވާ ދެމެހެއްޓުމަށް ފެންނާނެއެވެ. ދިވެހިން ބޮޑަށް އަޅުގަނޑުމެން ބޮޑަށް ކުރަނީ މަސްވެރިކަމާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބޭރުން އަތު ފުރަންޖޭގެ މިހާރު މިއަދު ގެއްލުވެ ދުއްވާލުމަށްޓަކައި އެކަށީގެން ކުރާ އެއްޗެއްކަން މަސް ގިނައިން ވެގެންދިއުން. މިއީ އަޅުގަނޑުމެން ދެކޭން ބޭނުންވާ ގޮތް. ހަމަ އުސޫލުގެ ގޮތުން މި ބޭނުން ވެސް މިކަން ކަންތައްގެ ދެކޭން ބޭނުންވީ. އެހެންވެއްޖެ ކަމަށް ވަންޖެހުން އެ އެކަށީގެން ކުރާ ކަންތައްތަކުން އެ ހިތާ ބައިތަކަށް އެ މިހެންގެ ފަރާތުން އެ ސަބްސިޑީގައި ދެވޭނެ ގޮތެއް އެ ކަހަލަ ކަމަށް ދެކޭ ވިސްނާލައި އެތެރެ އެ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އަޅުގަނޑު އަދި ތިކާގަން ފުރުޞަތު އެރުވުމުގެ ކުރިން ކުޑަކުޑަ އެއްޗެއް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދެން މިއަން އަޅުގަނޑުމެންގެ އިޤްތިޞާދީ ކޮންބަރަށް ތިންކާރު ފުރުސަތު ވަޑައިގެންނެވިމަ އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އެންމެ ސުވާލު ފިޔަވައި ދެން ހުރި ހުރިހާ ސުވާލަކީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ޖެހޭކަށް ކުރިޔަށް ހުރި ކަންތައްތަކާއި އެއާ ބެހޭ ތަފްސީލު އަޅުގަނޑު ފުރުސަ އެ ކޮންބަރަށް އަރުވާނަން. ޢާމަލުކުރެވިން ހަމައެކަނި އެންމެ ސުވާލަކަށް ތިކާގެން މިހާރު ޖަވާބުދެއްވަން ދޭހެއް. ވަގުތު. ދެން އަޅުގަނޑު މިހާރު ދެން ކުރިއަށް އޮތީ ކޮންމެ ބައްދަލަކަށް އަޅުގަނޑު ދޭނީ އެއް މިނެޓް. ސުވާލަކަށް ވެސް އެއް މިނެޓް އަދި ޖަވާބު ދެއްވަން ވެސް އެއް މިނެޓް. އެއީ ވަގުތުގެ ނުކޮތް 4 މިނެޓް ބާކީ އިން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު 10:30 ގައި ނިންމާލަން ބޭނުންވާތީވެ. އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ދެތިން ކުރިޔަށް ދިޔަކަން ފުރުސަތު ދޭނީ ހާޒާ މެންބަރުންނަކަށް. އެ ސުވާލަށް އެކަނި ޖަވާބު ދެއްވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ފުދޭނެހެން. ދެން ހުރި ސުވާލުތަކަށް ލިޔުމުން ޖަވާބު ދެއްވާލައްވައި. އާދެ، އިޤްތިޞާދީ ކޮންބަރު އެ ވިލަރެސް މިފަދަ ކަހަލަ މި ކުރިޔަށްހުރިބައި ދެމެހެއްޓޭނެ މިކަން ކުރުމުގެ ވިސްނުންތެރި ނޫނީ އެކަމާ ދޭތެރޭ އެއްވެސް ވަރަކަށް ވިސްނުންތޯ. އަޅުގަނޑަށް އެ ސުވާލަށް އެކަނި ކޮންމެހެން ޖަވާބު ދެއްވަން.

<u>މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިޝަރީޒް އެންޑް އެގްރިކަލްޗަރގެ ޕާމަނަންޓް ސެކްރެޓަރީ އަބްދުﷲ ނަސީމު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ދެން މިހާރު ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ސަޕޯޓުދޭ އެ ދޫކުރަމުންދަނީ ކޮންފިޔުޝަނަކަށް އެ ކަމުގައި ރަޖިސްޓްރީކޮށްގެން. އެ ކޮންފިޔުޝަނެއް މެދުވެރިކޮށް މިހާރު ވެސް ދެމުން ގެންދަނީ އަސްލުގައި އަޅުގަނޑުމެން ސަޕޯޓު އެ ކަމުގައި އިންވޮލްވްވެއް ނުވަން. ދެން ހަމަ އާގެޓިވްގައި ހިފޭނީ މިފްކޯ އާއި އެހެން ހުރިހާ ކޮންފިޔުޝަނެއް ވެސް. އެއީ ސަޕޯޓު ދުނިޔުމުގައި ދެއްކޭ ހިފޭނީ އިނގޭތޯ ދެން. މިގޮތަށް ފާރު އެޖެންސީ ޕްރޮޕޯސަލްސް ކުރަންޖެހޭ ވަރަށް ގިނަ އިޝޫތަކެއް ކަންތައްތައް ހުރި. ދެން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ބޭނުންވާ ޖެހިލުން ކަމަކީ ހަމަޔަށް ހިނގާތޯ ކަންކަން ކުރެވިގެން ވަރަށް ބިޑަ ފަސޭހަ ކަމުގައި ވެސް މިހާރު ވެސް އިނގޭތޯ.

ބިލެތްދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙުމަދު ހަމްޒާ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ދެން އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ މިހާރު، ޖޭޕީ ފީލްޑު ކޮންސަލްޓެންސީ މި މަސްވެރިކަމުގެ ސިނާއަތުގައި އުޅޭ މަރުއް އެސްޓިމޭޓު ކުރެވިފައި އެބައޮތްތޯ އާ. އިން ޖަރމަނަސް ޑޮކް ޕީޖެރަސް ޓްރީސް އިން ޖަރމަނަސް ޑޮކް ޓްރީކަރު. ވެފައި އަގުއެގެ ގޮތެއް. ދިވެހި ސަރުކާރު ސަރުކާރުގެ އަޅުގަނޑު ކޮންޑަރަ ބޭނުންވެނީ، މި ސަޕޯޓު ދިނުމުގައި ޑޭޓާބޭސްތަކެއް މި ދާއިރާ އޮތް މައްސަލައިގައި ހަރަދުކުރިއޭ ކުރެވިފައޭ. މި ކަމާ ނުލުމުނަކަށް މި ބޭންކުތަކާއި ވާހަކަ ދައްކައިގެން ސަރުކާރުގެ އޭގެ ސަބަބު ހުރި ވާހަކަ ދައްކައިގެން މި ބޭފުޅުން ހަމަޖެހުނުތަކެއް އޭތަ ރިޕޯޓެއް. މިހާރު 61 މިލިއަން ޑޮލަރަށް ދައްކަން ޖެހިފައި އޮތް ކަމަށް ދައްކާނީ. ޝުކުރިއްޔާ.

ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ މަސީހް މުޙައްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، ޖޭޕީ ކޮންސަލްޓެންސީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އިނގޭ. މިހާރު ވެސް ހަމަޖައި ހުރި ކެޕޭސިޓީކަން ބަލާއިރު އިންޓަނަލް އަޅުގަނޑުމެން ދެން ވަރަށް ރަނގު އެސްޓިމޭޓް ހަމަޖައި ހުރި. އެހެންނަމަވެސް، އެ ކެޕޭސިޓީގެ ފުއްތަ އަސާސީގޮތު އަޅުގަނޑުމެންނަށް އިނގޭ އަދި އަޅުގަނޑުމެންގެ ރިކޯމެންޑޭޝަން މިހެން މަރުން ފުރާ އަދަދު އިނގޭ. އެހެންވީމާ، ޖޭޕީ ކޮންސަލްޓެންސީ އެސްޓިމޭޓް ކުރާ. އެކަމަކު، މިފަދަރު އަޅުގަނޑުމެން އެއްޗެހި ވެސް ފުރިހަމައަށް އެކަން ކުރެވޭތޯ މި ސަޕޯޓު ރަޖިސްޓްރީ ކުރަން ނިންމާފައި މި އޮތީ އިނގޭތޯ. މިހާރު ވެސް ހުންނާނެ ފިގަރުތަކެއް ދިފައި އިނގޭތޯ. މި ބޭފުޅުންނަށް ފުރުޞަތުދިފައި ހުރި މައުލޫމާތުތަކުގައި ވެސް ހުންނާނެ ފިގަރުތަކެއް ދިފައި. ޖޭޕީ ކޮންސަލްޓެންސީ ބޭނުމާ މައުލޫމާތުތައް ދިފައި ހުންނާނެ އިނގޭތޯ.

ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ މަސީހް މުޙައްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

މި ޚަރަދުގެ ވާހަކައިގައި މިހާރު މި ބާޖެޓުން އެއްކަލަ ދައްކަމުންދާ މިންވަރަށް 2010 ވަނަ އަހަރުވެސް ދައްކަމުންދާ މިންވަރަށް ހަމަ އެޕްރިކަމުގެ ނޭންގާނޑެއް، ގާއިދުން ދައްކަމުންދާ މިންވަރަށް. އަޅުގަނޑު ކުރިން ދެންނެވި

ސުވާލަކަށް ވަކި ޖަވާބެއް ދެއްވާފަދަ އެއް ނެތް. އެހެންވީމާ، އެ މިހެން މިއިން މަޖުބޫރު ބިނާކުރެވޭ ޕޮލިސީއެއް އެ. ދެން ދެވަނަ ނުކުތާއަކަށް މަދަނީއިގެ ވާހަކައިގައި ވެސް ވަކި އެއްޗެއް ވިދާޅުވެއް ނުވޭ. މި ބޭނުމުން ޖެހިއިން ކުރައްވި ސަބްސިޑީ ދިނުމުގެ ގޮތުގައި ދައްކަވައި މަޖުބޫރު ކަމަށް. އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު އެ ހިލޭ ގުޅިގެން ދެކިލައްވާ އެ. ދެން ދަނޑުވެރިކަމާ ބެހޭ ބަހުސެއް އިން ދަނޑުވެރިކަމުން އުފައްދާ ޕްރޮޑަކްޓްތަކުން މަސް އަދި މަސްވެރިކަމުގެ ދާއިރާއިން ބައްޓަންކުރެވިފައިވާ އެއްޗެހި އޭ.

މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިޝަރީޒް އެންޑް އެގްރިކަލްޗަރގެ ޕާމަނަންޓް ސެކްރެޓަރީ ޢަބްދުﷲ ނަސީރު ވާހަކަދައްކަވުން:

އާދެ، ވަރަށް ކުރުކޮށް ދަންނަވަންޏާ އި◌ނގޭތޯ މިހާރު އަޅުގަނޑު ކުރިންވެސް ދަންނަވާލިން ލޯނު ދައްކަވަންދާ ފަރާތްތަކާއި އަދި ދައްކާފައި ހުރި ފަރާތްތަކާ. އަޅުގަނޑު މިހާރު ކޮންސެޕްޓުގެ ގޮތުގައި މި ހަމަ ތަޞައްވުރެއް ވެސް ހުށަހެޅި ފަރާތްތަކުގެ އެ ފަރާތްތަކަށް ސަބްސިޑީ އެއް ދިނުމުގައި ވިސްނަންޖެހޭ ކަމަކީ އެ މީހުންނަށް މިހާރު ފައިސާ ލިބޭ އެއް ވަރަށް ދަރަނިވެރިވެފައި ހުރި ގޮތުން ވެސް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން އެއީ ހަމަ ކޮންސެޕްޓެއް ހުށަހެޅިގެން ފެށި ފައިސާއާ ގުޅޭ ހުށަހެޅުމެއް ކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވޭ އިނގޭތޯ. އަދި މި ވެގެން ވަކި ގޮތަކަށް ނިންމާފައި ނެތް ކަމެއް. ދެން މިހާރު ޕްރޮގްރާމުގައި ބަލަހައްޓަމުންދާ ގޮތުގައި އަޅުގަނޑުމެން ވަރަށް ހުރަހެއް ނެތް ކަމަށް އިނގޭތޯ ހަމަ ސިފަކޮށްލަން ވަރަށް ބޮޑަށް ދަންނަވަން ބޭނުންވާ މަސްވެރިންގެ މަސައްކަތުގައި ބަރާބަރަށް ފައިދާ ހުރި ފަރާތްތަކާއި އެއީ ހަމަ މަސްވެރިންނަށް ލިބުނު ބޮޑު ފައިދާއެއް ވެސް އިނގޭތޯ. ދެން މިގޮތުން އެކި މަރުޙަލާތަކުގައި ބެލެވޭ ހާލަތްތައް ބަލައިގެން، މި ފަދަ ކުރުމުގައި އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން އެ ބައި މިހެން ބޭނުން ވާހަކަ ވެސް ފޮނުވިދާނެ ކަމަށް އެކަށީގެން. އެ ހިސާބަށް ރަޖިސްޓަރީ އެއް މި ވަނީ އަދި ހަރުދަ، ވާއިރު އަޅުގަނޑުމެން އެ ބަރަށް ގޮސް ބަލާފައި ޙާލަތު ދަންނަވާ އޮތީ ބަލާ ހަމަ ގޮތަށް އަޅުގަނޑަށް ހިތަށް ވާނެ ވާ އެ މަޢުލޫމާތު ޕްރޮގްރާމުތަކުގެ ކަމަށް އަޅުގަނޑު ފޮނުވާލަދޭން އިނގޭތޯ. އާދެ، ދެން އިތުރު... އާދެ، ވީއިރު އެގޮ ކުރުމަކީ އަސްލު ހިތާމަ ވަރަށް ބޮޑު ފަހައިގެން އުޅޭ ◌ލަށް އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑުމެން ފޮނުވާލާނީ ގޮތުގައި އެބައި ބައިވަރު އަނބުރާ އުޅޭތީ އެބަ އެބައި ބައިވަރު ދަނޑުވެރިކަމުގައި އުފައްދާ ވަރަށް ގިނަ ބާވަތްތަކުގެ ހަމަ އެއްވެސް އަޅާއި ނުލި ދަނޑުވެރިން އެބަ ގެންދޭ. އުފެދޭނެތީ ދަރަޖައަށް ވެސް އެއްބައިވަރު ކަރާ އެއްޗެހި ވެސް އެބަ ހައްދާ އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، ވީއިރު އެޖެ ކުރުމަކީ އެ ޗެސް ގެދުން ވިއަސް އަދި ކޮންމެ ކަމެއް ކުރި ނަމަވެސް އެކަހަލަ ކަމަކަށް ހިފައިގެން އެނބުރި ފަހަރުތަކެއް ހިސާބުތަކުން އަޅުގަނޑުމެން ހިއްސާކުރުމުގެ ގޮތުން ސަބްސިޑީ ކޮށްދޭން އެ އިދާރީމަސްއޫލު އާއި އެ ގެނބުނު ހާލަތު ސަބްސިޑީ ކޮށްދެވޭނެ އެކަން ފަހައިދުރުމުގެ ހިއްސާއެއް މި ގެނެވޭ. އެހެންނޫނީ ކުރުމަށް ވަރަށް ބޮޑު މަސައްކަތެއް އެއް ކުރިމަތިވޭ.

މާފަންނު ހުޅަނގު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ އަބްދުއްރަހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑު މި 10:30 ވުމާއި އެއްކޮށް އިތުރު ފުރުޞަތެއް ބޭނުމެއް ނޫން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ. އަޅުގަނޑު ދެން ނިންމާލުމުގެ ކުރީގައި ހަމަ މި ބޭފުޅުން އަޅުގަނޑުމެންނާ ބައްދަލުކުރި ވަރަށް މުހިއްމު މަޢުލޫމާތުތަކެއް އަޅުގަނޑުމެންނާއި އެއްކޮށް ހިއްސާކޮށްދެއްވި ކަމަށްޓަކައި މި ދެ ބޭފުޅުންނަށް އަޅުގަނޑުމެންގެ ކޮމިޓީގެ ހުރިހާ އިއްޒަތްތެރި މިއަދު ވަޑައިގެންނެވި އިއްޒަތްތެރި މެމްބަރުންގެ ނަމުގައި ވެސް އަދި އަޅުގަނޑުގެ ނަމުގައި ވެސް ވަރަށް ހާއްސަ ޝުކުރެއް ދަންނަވަން. އަދި ހަމައެއާއެކު އަޅުގަނޑުމެން މިއަދު މި ބައްދަލުވުމުގައި ދިރާ ކަންތައްތަކާ ބެހޭ ގޮތުން އަޅުގަނޑުމެން އިތުރަށް ބޭނުންވާ މަޢުލޫމާތުތައް މި ދެންނެވި އަޅުގަނޑުމެން މި ރަސްމިއްޔާ އިދާރީކޮށްވިއްޔާ މިއަދު ބޭނުންވާނެ ނަގާފާ. ނަގާފައި އަޅުގަނޑުމެން އެ ކަމާ ބެހޭ ގޮތުން އަޅުގަނޑުމެން މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީ ފުލް ކޮމިޓީގައި ޖެނެރަލް ޑިބޭޓުގައި އިތުރު އެއްވެސް ސުވާލެއް އޮވެއްޖެ ކަމަށް ވަނީނަމަ އެ ސުވާލެއް އަޅުގަނޑުމެން މި ފޮނުވާނީ ފޮނުވާނަން. ދެން ފަހުން ވިޔަސް، އަޅުގަނޑުމެން ވަރަށް ބޮޑަށް އެދެން އަޅުގަނޑުމެން މިކަން ވަރަށް އަވަސްކޮށްދެއްވުމަށް މި ބަލަނީ. 5 ވަރަކަށް ދުވަސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ޖެހިދާނެ ހިނގައްޖޭ. ދެން އަޅުގަނޑަށް އިނގޭ މިބޭފުޅުންގެ މަސައްކަތް ހުންނަގޮތުން ވެސް އަޅުގަނޑުމެން އަދި ދަންނަވާލީ ވަގުތު އައިސް ބައްދަލުވުން ނިމުނުކަމަށް ވެސް. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑުމެން އެދެން ކުރިއަށް ކޮމިޓީގައި މި ކަމަކީ ވަރަށް އަވަހަށް ނިންމަންޖެހިފައި އޮތް ކަމަކަށް ވާތީ ވެސް އަޅުގަނޑުމެން މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގައި ވެސް އެޖެންޑާކޮށްގެން މިކަންތައްތައް ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށް މިކަމުގައި ތަންކޮޅެއް ބޮޑަށް އެއްބާރުލުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދެއްވުން. އަދި މިކަން ހަމަ މިނިސްޓަރަށް ވެސް ހަމަ ސިޓީ ދެންނެވުމަށް އަޅުގަނޑުމެން ވަރަށް ބޮޑަށް އެދޭ ކަމެއް މި ކަމާ ބާރު ގެނބުން މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީ އިން މިކަމާ މަސައްކަތްކޮށްދެއްވައި ކަނޑައެޅުމުގެ އަވަސް ސްޕީޑެއްގައި ދިނުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ނިންމާލެވޭނެ ގޮތަކަށް އެ މަޝްވަރާކޮށްދެއްވުން މި ފުރުޞަތުން ދެއްވުމާއެކީ މަޢުލޫމާތު އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފޯރުކޮށްދެއްވުން. އެހެންވީމާ، ޖުމްލަގޮތެއްގައި އަޅުގަނޑު ޝުކުރުވެރިވާ މިއަދު އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވަރަށް ގިނަ މަޢުލޫމާތުތަކެއް ސާފުވެގެން ހިނގައްޖެ. އަދި އަޅުގަނޑުމެން މިކަމާ ދޭތެރޭ ދެކޭގޮތް ވެސް މި ބޭފުޅުންނަށް ސާފުވެއްޖެ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ހަމައެކަނި ދެތިން ޖުމްލަކޮށް އަޅުގަނޑު ހައިލައިޓްކުރާނަން ޖުމްލަގޮތެއްގައި. އެއީ އަޅުގަނޑުމެން ފާހަގަކުރި ނުކުތާތައް ހަމައެކަނި ދިރާގެ މަސައްކަތްތެރިކަމުގެ ބޮޑު ކަންތައްތަކެއް މަސައްކަތްތެރިކަން ކަމަކަށް ސަބަބުވާ ދެނެގަތީ. އެހެންވީމާ، އެއީ ހަމަ މުހިއްމު އެއް ޖުމްލަ އެއީ. ޖުމްލަ ގޮތެއްގައި އަޅުގަނޑުމެންގެ ބައްދަލުވުމުން ހުރިހާ ބައްދަލުވުންތަކެއްގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކަށަވަރުވާ ކަމެއް އެއީ.

ހަމައެއާއެއްކޮށް މި މަސްވެރިންނަށް ދެއްވާ ލޯނު، އެ ދެވޭނީ ހަމައެކަނި ބޭންކު އޮފް މޯލްޑިވްސް އާއި ޗީސިންގ އާ އެ ދެމަސް ހަމައެކަނި ލޯންސަޕޯޓްކުރުމުގައި އޮތީމަ އެ ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ކަންބޮޑުވާ ކަމެކޭ. އެހެން ތަންތަނުން ވެސް އެބަހުއްޓޭ ލޯނު ނަގާފައި. ދެން ޖުމްލަ ގޮތެއްގައި މަދަނަހައިގެ ވާހަކަ އާއި އަދި ދަނޑުވެރިންނަށް މިކަން ދިނުމުގައި އެ ބަލަން އޮތް މިންގަނޑުތައް. އެހެން މި ދެންނެވި އަޅުގަނޑު ދެކެން ޒިންމާބަރު މި ހައިލެވަލްކޮމިޓީ އަޅުގަނޑުމެންގެ އެންމެ ބޮޑަށް އަޅުގަނޑުމެން ކަންބޮޑުވާ ކަންތައްތައް. އެހެންނަމަވެސް ދެން ހުރި ކަންތައްތަކުގައި އަޅުގަނޑުމެން ދެ ފަރާތުން ދެކެވުނު ވާހަކައިގެ އަތޮޅުގައި އަޅުގަނޑުމެން މި ތަރުތީބާ ޝަރުތުކަންތަކުގައި އަޅުގަނޑުމެން ދެން އިސްރާރު ދަންނަވާލަން އޮތް ސުވާލަކީ އޮވެއްޖިއާއި އެ ޗިޓުމަކުން ނޫނަސަމަ އިދާރީ އެހެން ބޭފުޅުންވެސް މި ކޮޅަށް ކޯޕަރޭޓްކޮށްދޭން އެކަންކަން ކުރެވޭން ކަމަށް އަޅުގަނޑު އުއްމީދުކުރަން. މިއަދު މި ހިސާބުން އަޅުގަނޑުމެންގެ ބައްދަލުވުން ނިންމާލާނަން. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ ހުރިހާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ދެއްވި އެއްބާރުލުއްވުމަށް. އަދި މިނިސްޓްރީގެ ބޭފުޅުން އަޅުގަނޑު މި ބައްދަލުވުން ކުރިއަށް ގެންދަވަން ދެއްވި އެއްބާރުލުމަށް. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ. ވައްސަލާމް ޢަލައިކުމް.